

ANEXE din 17 decembrie 2021

privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acestora

EMITENT • **GUVERNUL**

Publicată în **MONITORUL OFICIAL nr. 1.218 bis din 22 decembrie 2021**

Data intrării în vigoare **22-12-2021**

Notă

Aprobate prin **HOTĂRÂREA nr. 1.269 din 17 decembrie 2021**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1218 din 22 decembrie 2021.

Anexa nr. 1

STRATEGIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE 2021-2025

• INTRODUCERE

Strategia Națională Anticorupție (denumită în continuare SNA) 2016-2020, în corelare cu recomandările formulate de formatele internaționale anticorupție la care România este parte sau la care participă, a promovat schimbarea paradigmei în ceea ce privește abordarea strategică în acest domeniu. Astfel, SNA 2016-2020 a inclus obiective și măsuri care să acționeze asupra cauzelor mai profunde ale corupției, abordarea nefiind limitată la combaterea fenomenului. Documentul programatic a inclus măsuri care să vizeze prevenirea corupției, promovarea integrității organizaționale, educația anticorupție și, nu în ultimul rând, recuperarea creanțelor generate de săvârșirea de infracțiuni.

Corupția rămâne o provocare la nivel național și regional, deși în plan strategic, corupția este fenomenul infracțional care a făcut cel mai des și mai constant obiectul politicilor penale în România, începând cu anul 2001. Acest fenomen afectează societatea în cele mai diverse moduri, fiind de natură a genera consecințe negative atât în viața economică, cât și socială a cetățenilor. În acest sens, s-a putut observa că, în anumite instanțe, fenomenul corupției a afectat viața, integritatea fizică, încrederea față de instituțiile statului și patrimoniul cetățenilor.

Corupția rămâne o cauză care limitează perspectivele de dezvoltare a României și capacitatea de promovare a obiectivelor de politică externă, inclusiv a imaginii României în mediul internațional. Totodată, corupția afectează eficiența și profesionalismul din autoritățile și instituțiile publice, mai ales din perspectiva furnizării de servicii de interes general, aspect care generează o încredere scăzută a cetățenilor în capacitatea statului de a gestiona relațiile sociale. Cauzele fenomenului corupției sunt multiple, iar problematica prevenirii și combaterii corupției intră în spectrul de competență a mai multor instituții din România, care trebuie să coopereze pentru obținerea sinergiei în activitățile de promovare a integrității.

Din perspectiva mediului de afaceri privat din România, se poate constata că au fost înregistrate evoluții în promovarea integrității în mediul de afaceri, mai ales în cadrul întreprinderilor publice, care însă pot cunoaște progrese suplimentare, printr-o colaborare strânsă cu autoritățile și instituțiile publice, care pot impulsiona inițiativele de promovare a integrității în sectorul privat. Corupția nu reprezintă un impediment (deal-breaker) în derularea afacerilor din cauza percepției greșite a antreprenorilor potrivit căreia corupția ar fi necesară pentru a derula unele contracte în România.

O provocare suplimentară pentru autorități este cauzată de rolul corupției de facilitator al activității grupurilor de crimă organizată. Prin urmare, prezenta strategie include un obiectiv specific care are în vedere abordarea integrată a corupției și criminalității organizate, deoarece granița dintre corupție și criminalitate organizată este doar de ordin formal - conceptual, pentru rațiuni de abordare sistemică și coerentă din punct de vedere legal și instituțional.

Totodată, consecințele generate de pandemia COVID-19 trebuie să fie evaluate de către autoritățile și instituțiile publice competente în vederea gestionării corespunzătoare a acestora. Mai multe organizații internaționale din domeniul anticorupției au atras atenția asupra provocărilor existente în prezent la adresa transparenței, achizițiilor publice (în special, în sistemul de sănătate), integrității organelor de ordine și siguranță publică și oferirii de asistență medicală.

Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 (denumită în continuare SNApȚ 2020-2024) confirmă atașamentul autorităților române pentru apărarea statului de drept și a democrației, independența justiției și lupta împotriva corupției, subliniind totodată efectele sistemice negative generate de corupție la nivel național.

Conform capitolului privind România din Raportului 2020 privind statul de drept al Comisiei Europene, România dispune de un cadru strategic național cuprinzător în domeniul luptei anticorupție, bazat pe participarea largă a actorilor instituționali de la nivel național și local. În ciuda progreselor realizate de România în ultimul deceniu în domeniul luptei anticorupție, provocările cu care s-a confruntat sistemul judiciar în perioada 2017-2019 au pus sub

semnul întrebării durabilitatea reformelor anticorupție. Importanța susținerii implementării SNA de către factorul politic a fost ilustrată în mod constant de către Comisia Europeană (denumită în continuare COM) în cadrul rapoartelor Mecanismului de Cooperare și Verificare (denumit în continuare MCV).

În consecință, se impune în primul rând asumarea de către palierul politic a agendei naționale anticorupție și a angajamentului de a nu afecta cadrul legislativ și instituțional din domeniul anticorupției. Totodată, sunt necesare consolidarea evaluării riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, corelarea și eficientizarea mecanismelor de prevenire, educație și combatere de care statul român dispune, respectiv consolidarea dialogului și a cooperării inter-instituționale în cadrul unei abordări integrate de tip strategic.

Actuala strategie va menține abordarea utilizată de strategiile anterioare, care au acordat prioritate măsurilor preventive în sectoarele expuse la corupție. Progresul disparat al prevenției în perioada 2016-2020 a determinat menținerea sectoarelor identificate ca prioritare de strategia anterioară, cu suplimentarea acestora cu domeniul protecției mediului înconjurător și domeniul protejării patrimoniului cultural și înlăturarea sistemului judiciar din categoria sectoarelor prioritare.

Prezenta strategie a fost realizată în urma unui amplu proces de consultare cu sectorul public, dar și cu societatea civilă și mediul de afaceri din România. Astfel, SNA realizează o radiografie a manifestării fenomenului la nivel național, și, corelativ, a capacității naționale de răspuns și prezintă o viziune integrată, armonizată inter-instituțional cu privire la misiunea și obiectivele necesar a fi asumate de principalele instituții cu responsabilități, cu obiective generale, specifice și acțiuni principale, individualizate în funcție de competențele legale ale fiecărei instituții și specificul sectoarelor prioritare. SNA pune accent pe rafinarea mecanismelor de cooperare pentru obținerea unor rezultate cât mai eficiente în promovarea integrității și lupta împotriva corupției. Ca orizont de timp abordarea propusă vizează perioada 2021-2025.

● ABORDAREA STRATEGICĂ

● Viziune

Viziunea acestei strategii este de a consolida sistemul național de prevenire și combatere a corupției prin consolidarea mecanismelor de identificare și gestionare a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților circumscrise acestui fenomen, în vederea garantării profesionalismului și eficienței în sectorul public, a siguranței cetățenilor și de a susține un mediu social și economic dezvoltat.

Promovarea integrității organizaționale în sectorul public, dar și cel privat, este de natură a reduce cazurile de corupție, fraudă și incidentele de integritate în sectoarele expuse la corupție. Totodată, un mediu de integritate robust va sprijini România în atingerea obiectivelor asumate la nivel internațional în domeniul anticorupției și a statului de drept. În acest context, promovarea obiectivelor de politică externă a României, inclusiv prin îmbunătățirea imaginii României pe scena internațională, va accelera procesul de aderare a României la Convenția Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (denumită în continuare OCDE) privind combaterea mituirii funcționarilor publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrată în vigoare la data de 15 februarie 1999.

Resursele statului trebuie mobilizate coerent și eficient în vederea investigării și tragerii la răspundere penală a persoanelor implicate în activități circumscrise corupției inclusiv prin consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională și a capacităților instituțiilor și autorităților competente, astfel încât să se asigure abordarea integrată a fenomenului.

Suplimentar măsurilor de combatere a corupției, strategia include măsuri care vizează latura de prevenire și educare atât a oficialilor, cât și a cetățenilor, cu privire la teme precum: integritatea organizațională și diminuarea riscurilor de corupție, cadrul incriminator național al faptelor de corupție, drepturile omului, accesul la informații publice, transparența decizională, impactul corupției "mici" asupra serviciilor publice, etc.

● Misiune

Transpunerea în practică a viziunii se bazează pe următorii piloni:

- voința politică - factorul politic înțelege importanța unei societăți lipsite de corupție și va conlucra pentru aducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute de prezenta strategie;

- integritatea - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu și de a lua toate măsurile necesare pentru a evita astfel de situații;

- prioritatea interesului public - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia nu trebuie să se folosească de funcția publică pentru obținerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;

- transparență - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice vor asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea societății civile în cadrul acestui proces.

● Principii generale

Fiecare măsură se subsumează următoarelor principii, a căror respectare este esențială pentru realizarea unei administrații publice moderne și eficiente:

- principiul statului de drept în baza căruia este consacrată supremația legii, toți cetățenii fiind egali în fața acesteia. Principiul are la bază respectarea drepturilor omului și presupune separația puterilor în stat;
- principiul răspunderii potrivit căruia autoritățile statului răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, inclusiv pentru modul de implementare a strategiilor;
- principiul gestionării responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate, ca parte integrantă din procesul managerial desfășurat de către fiecare organizație;
- principiul proporționalității în elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor anticorupție: instituțiile publice trebuie să elaboreze, să implementeze și să mențină proceduri complexe, adaptate și proporționale în raport de riscurile și vulnerabilitățile instituționale, precum și dimensionate în funcție de resursele și complexitatea organizației;
- principiul răspunderii la cel mai înalt nivel de angajament: Politicile de integritate nu vor fi eficiente dacă nu există un mesaj clar dat de administrație de la nivelul cel mai înalt în sensul sprijinirii acestor politici. Nivelul superior al conducerii pe fiecare palier al administrației trebuie să inițieze, să supravegheze și să conducă, prin puterea exemplului, punerea în aplicare a unei politici de respingere a corupției, recunoscând faptul că aceasta din urmă este contrară valorilor fundamentale ale integrității, transparenței și responsabilității și că aceasta subminează eficacitatea organizațională;
- principiul prevenirii incidentelor de integritate potrivit căruia identificarea timpurie și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative. Atât instituțiile publice, cât și cele private, trebuie să dea dovadă de diligență în evaluarea partenerilor, agenților și contractorilor. Fiecare entitate ar trebui să evalueze riscurile de integritate asociate cu intrarea într-un parteneriat sau de contractare a unor acorduri cu alte entități și este dator să efectueze evaluări periodice ale riscurilor. La stabilirea de relații contractuale trebuie să verifice dacă respectivele organizații au politici și proceduri care sunt în concordanță cu aceste principii și orientări;
- principiul eficacității în combaterea corupției, care se bazează pe evaluarea continuă a activității instituțiilor cu atribuții în domeniu, atât din punctul de vedere al îndeplinirii cât mai complete a obiectivelor asumate pentru a produce efectele pozitive pe care societatea le așteaptă, cât și al managementului organizațional;
- principiul coerenței de acțiune inter-instituționale, în baza căruia instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape, asigurând o concepție unitară asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate;
- principiul parteneriatului public - privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile și a mediului de afaceri în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire a corupției;
- principiul accesului neîngrădit la informațiile de interes public și al transparenței decizionale;
- principiul cooperării internaționale active, care are în vedere cooperarea activă în formatele operaționalizate la nivelul Uniunii Europene și a celorlalte organizații europene și internaționale la care România este parte [Consiliul European, Convenția Organizației Națiunilor Unite (denumită în continuare ONU) împotriva Corupției (denumită în continuare UNCAC), Inițiativa Regională Anticorupție (denumită în continuare RAI), OCDE, etc], precum și asigurarea unui rol activ al României la nivel internațional.
- Definiții
- incident de integritate - unul dintre următoarele evenimente privind situația unui angajat al unei autorități sau instituții publice sau al unei structuri din cadrul acestora: încetarea disciplinară a raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a săvârșirii unei abateri de la normele deontologice sau de la alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară, pentru care este prevăzută această sancțiune; trimiterea în judecată sau condamnarea pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau a unei fapte legate de nerespectarea regimului interdicțiilor, incompatibilităților, conflictului de interese sau declarării averilor; rămânerea definitivă a unui act de constatare emis de către Agenția Națională de Integritate, referitor la încălcarea obligațiilor legale privind averile nejustificate, conflictul de interese sau regimul incompatibilităților (definiția prevăzută în cuprinsul [Metodologiei standard](#) de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, aprobată prin [Hotărârea de Guvern nr. 599/2018](#));
- agenda de integritate organizațională - reprezintă ansamblul priorităților și obiectivelor instituționale asumate de conducerea entității în vederea respectării și aplicării standarde legale de integritate, în vederea promovării unui climat de integritate organizațională. Agenda de integritate organizațională jalonează liniile directoare ce vor fi avute în vedere pentru elaborarea planului de integritate;
- planul de integritate - ansamblul de măsuri identificate de conducerea instituției ca remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la corupție identificate. Măsurile preconizate pot viza prevenirea corupției, inclusiv prin educarea angajaților, dar și a publicului-țintă vizat de activitatea instituției/autorității, întreprinderii publice, precum și combaterea corupției. Educarea angajaților va avea în vedere noile tendințe din domeniu, precum utilizarea intervențiilor comportamentale sau gestionarea schimbării climatului intern (utilizarea teoriei schimbării - "theory of change"). Autoritățile și instituțiile publice se vor asigura că formarea profesională ce vizează integritatea va avea în vedere obiective concrete și se va realiza de o manieră sustenabilă. Pentru întreprinderile publice, planurile de

integritate vor încorpora îndrumările cuprinse în ghidul de bună practică al OCDE privind controlul intern, etica și conformitatea. Planurile de integritate sunt asumate prin acte juridice, precum ordine sau decizii ale conducerii entității;

- standarde legale de integritate - sunt avute în vedere acele măsuri de transparență instituțională și de prevenire a corupției consacrate de legislația națională și reflectate în inventarul anexă la SNA.

- open contracting data standard - este procesul de transparentizare a procesului de achiziție publică și derulare a contractelor prin punerea la dispoziție a datelor deținute de autoritățile publice și implicarea publicului și mediului de afaceri în identificarea și rezolvarea problemelor în domeniu. Procesul este compus din două etape principale: deschiderea datelor și implicarea cetățenilor și mediului de afaceri. Deschiderea datelor și publicarea lor se fac după standarde recunoscute ca buna practică la nivel internațional - Open Contracting Data Standard (denumit în continuare OCDS). Deschiderea datelor nu se limitează la procesul de achiziție, ci și la faza de contractare și desfășurare a contractelor. Implicarea publicului și a mediului de afaceri aduce beneficii prin găsirea de soluții alternative, mai eficiente, în folosirea banului public, precum și la depășirea unor probleme în derularea procesului de achiziție sau derulare a contractelor. Printre beneficii ar fi important de menționat: folosirea eficientă a fondurilor publice; oferirea posibilității accesării fondurilor publice de către o plajă mai largă de participanți, reducând costurile prin creșterea competiției; oferirea posibilității creșterii calității bunurilor și serviciilor contractate din fonduri publice; prevenirea corupției; promovarea unei analize participative a datelor pentru găsirea de soluții la problemele sectorului public și ale comunităților;

- pantouflage - noțiunea vizează interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice.

Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor, precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

- FENOMENUL CORUPȚIEI - CONTEXT

C.1. Contextul european și internațional

Importanța prevenirii și combaterii corupției este evidențiată de includerea problematicilor specifice acestui domeniu în diferite instrumente de drept internațional, atât în izvoare principale de drept, cât și în documente programatice de acest nivel.

UNCAC este un tratat internațional multilateral din domeniul anticorupției. Instrumentul internațional a fost negociat de statele membre ale ONU, a fost adoptat de Adunarea Generală a ONU în octombrie 2003 și a intrat în vigoare în decembrie 2005. Tratatul recunoaște importanța măsurilor preventive, cât și a celor de combatere din domeniul anticorupției, având o abordare de natură transfrontalieră cu privire la fenomenul corupției, inclusiv prin dispoziții referitoare la cooperarea internațională și cu privire la confiscarea produsului infracțiunilor de corupție. Biroul ONU pentru droguri și criminalitate (în continuare UNODC) din Viena servește drept secretariat al UNCAC. Obiectivul UNCAC este de a reduce diferitele tipuri de corupție care pot apărea în context internațional, cum ar fi traficul de influență, abuzul de funcții, îmbogățirea ilicită, precum și corupția din sectorul privat.

RO participă activ în ciclul al doilea de evaluare a mecanismului de evaluare a implementării UNCAC, atât ca stat evaluator, cât și ca stat evaluat. RO a fost desemnată evaluator în cadrul procesului de evaluare a statelor Dominica și Republica Dominicană.

Totodată, RO este stat evaluat în al patrulea an de evaluare al celui de-al doilea ciclu, procedura de evaluare a implementării UNCAC fiind demarată în data de 19 iunie 2019. Evaluarea RO este realizată de către două State Părți la UNCAC, Republica Slovacă și Afganistan, conform Termenilor de Referință ai Mecanismului de Evaluare a implementării UNCAC.

OCDE este o organizație interguvernamentală care are drept scop dezvoltarea economiei și comerțului internațional. Cooperarea dintre România și OCDE în domeniul luptei anticorupție este gestionată în principal de Ministerul Justiției (denumit în continuare MJ) prin colaborarea cu următoarele formate de lucru:

- Rețeaua Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală (denumită în continuare ACN)

ACN sprijină statele membre în eforturile lor de reformă anticorupție, în special implementarea măsurilor anticorupție și aplicarea eficientă a legilor anticorupție.

România participă în mod activ la ACN prin reprezentanți ai MJ, ai Direcției Naționale Anticorupție (denumită în continuare DNA) și ai Agenției Naționale de Integritate (denumită în continuare ANI) și deține funcția de președinte a Rețelei de Aplicare a Legii ACN (denumită în continuare LEN). România deține statutul de membru din anul 2000.

- Grupul de lucru anti-mită (denumit în continuare WGB)

Înființat în 1994, WGB este responsabil pentru monitorizarea și aplicarea Convenției OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor comerciale internaționale și Recomandării Consiliului pentru a combate în continuare mituirea funcționarilor publici în cadrul tranzacțiilor internaționale și instrumente conexe. Sistemul de monitorizare inter-partes al WGB se desfășoară în etape succesive și este considerat ca fiind "standardul de aur" al monitorizării.

La acest format MJ participă în calitate de invitat.

- Grupul de lucru Senior Public Integrity Officials (denumit în continuare SPIO).

SPIO reprezintă un format de lucru al OCDE ce permite schimbul de informații și bune practici între experții din mediul guvernamental al statelor membre OCDE implicați în gestionarea conflictelor de interese, promovarea transparenței și integrității în sectorul public și asumarea responsabilității prin mecanisme interne și externe de control. Principalele obiective ale SPIO sunt:

- Promovarea elaborării și implementării politicilor de integritate și anticorupție, care sprijină buna guvernare;
- Consolidarea valorilor fundamentale, credibilității și capacității instituțiilor implicate în elaborarea politicilor publice și identificarea condițiilor care influențează procesul de elaborare a politicilor publice.

Acest format de lucru este gestionat de Directoratul de Guvernanță Publică al OCDE, iar MJ gestionează relația cu acest format de lucru al OCDE din anul 2019.

- Echipa Anticorupție (denumită în continuare Anti-corruption Task Team - ACTT) a Comitetului de Asistență pentru Dezvoltare (denumit în continuare DAC)

România deține calitatea de participant în cadrul DAC din anul 2018.

Rețeaua Autorităților de Prevenire a Corupției (Rețeaua Sibenik) este o rețea internațională a autorităților publice relevante în descoperirea și prevenirea săvârșirii faptelor de corupție, cu scopul de a promova colectarea, gestionarea și schimbul sistematic de informații și bune practici între aceste autorități, în parteneriat cu instituțiile internaționale interesate, precum Grupul de State împotriva Corupției (denumit în continuare GRECO). România a semnat declarația în 2018 în cadrul conferinței la nivel înalt denumită Consolidarea transparenței și a responsabilității pentru a asigura integritatea: uniți împotriva corupției, organizată de Președinția croată a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (denumit în continuare CoE), GRECO și MJ din Republica Croația.

Din perspectiva europeană, sub egida Consiliului Europei a fost adoptată la Strasbourg la 27 ianuarie 1999 [Convenția penală](#) privind corupția, intrată în vigoare la data de 1 iulie 2002, ratificată de România prin [Legea nr. 27 /2002](#). De asemenea, statele membre ale Consiliului Europei și Comunitatea Europeană au adoptat la Strasbourg la 4 noiembrie 1999 [Convenția civilă](#) privind corupția, care definește în [art. 2](#) "corupția", prin care "se înțelege faptul de a solicita, de a oferi, de a da sau de a accepta, direct sau indirect, un comision ilicit sau un alt avantaj necuvenit sau promisiunea unui asemenea avantaj necuvenit care afectează exercitarea normală a unei funcții sau comportamentul cerut beneficiarului comisionului ilicit sau al avantajului necuvenit sau al promisiunii unui asemenea avantaj necuvenit".

În ce privește domeniul anticorupție, Uniunea Europeană (denumită în continuare UE) a subliniat constant importanța reformelor legislative și a cadrului instituțional în materie, fie prin adoptarea legislației speciale anticorupție sau prin înființarea unor structuri specializate pentru investigarea și urmărirea penală a faptelor de corupție.

[Tratatul privind funcționarea UE](#) (denumit în continuare [TFUE](#)) stabilește că fenomenul corupției reprezintă un domeniu al criminalității având o gravitate deosebită și dimensiune transfrontalieră [[art. 83 alin. \(1\) din TFUE](#)]. Conform Raportului Anticorupție al UE, fenomenul corupției generează costuri comunității europene în valoare de 120 miliarde de EUR, iar peste 69% dintre cetățenii europeni consideră corupția inacceptabilă.

Implementarea SNA a făcut obiectul monitorizării realizate de către COM în cadrul Mecanismului de Cooperare și de Verificare. În ceea ce privește aprecierile Comisiei, exprimate în cadrul rapoartelor de monitorizare în decursul ciclului strategic încheiat, au conturat importanța SNA, ca fiind instrumentul de bază prin care se încurajează acordarea de prioritate măsurilor preventive adoptate de către administrația publică, atât la nivel național, cât și la nivel local (Raportul din anul 2016).

De asemenea, SNA a fost apreciată ca fiind instrumentul ce deține potențialul de a deveni o politică eficace de prevenire a corupției dacă este pusă în aplicare în mod corespunzător și monitorizată pe teren (Raportul din anul 2017).

Recomandările COM au vizat în permanență importanța susținerii de către factorul politic a procesului de implementare a SNA. Astfel, în cadrul aceluiași raport citat anterior, COM a apreciat că dat fiind că punerea în aplicare a strategiei anticorupție a fost lansată la nivel tehnic, în prezent, aceasta are nevoie de o susținere politică vizibilă din partea Guvernului și a autorităților locale pentru a se înregistra progrese, astfel cum s-a întâmplat în cazul punerii în aplicare a strategiei inițiale, când s-au depus eforturi în vederea răspândirii bunelor practici și a încurajării organismelor publice să aloce resurse și să acorde atenție activității de combatere a corupției. Miniștrii responsabili de administrația publică centrală și miniștrii din sectoarele cheie, cum ar fi educația sau sănătatea, ar putea juca un rol deosebit de important.

În decursul celor 4 ani, implementarea SNA a înregistrat progrese constante. În anul care a trecut s-au înregistrat în continuare progrese în ceea ce privește Strategia națională anticorupție (Raportul din anul 2018).

Susținerea implementării SNA de către factorul politic, dublată de eforturile de a asigura durabilitatea măsurilor și ireversibilitatea luptei împotriva corupției par a fi principalele deziderate exprimate de către COM în vederea îndeplinirii acestui obiectiv de referință. Prevenirea corupției este îngreunată de evoluțiile politice, care subminează credibilitatea progreselor fiind necesare eforturi suplimentare (Raportul din anul 2019).

România a ratificat mai multe instrumente internaționale împotriva corupției după cum urmează: [Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției](#), [Convenția privind dreptul penal asupra corupției](#) și [Convenția de drept civil privind corupția](#), ale Consiliului Europei.

GRECO a fost constituit în anul 1999 pe baza unui acord parțial extins al Consiliului Europei, deschis statelor membre ale organizației și țărilor care au contribuit la lucrările Grupului Multidisciplinar împotriva Corupției, România fiind membru GRECO încă de la înființare. Obiectivul acestuia este de a îmbunătăți capacitatea membrilor săi de a lupta împotriva corupției, sens în care monitorizează respectarea Principiilor directe pentru lupta împotriva corupției, astfel cum au fost adoptate de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, la data de 6 noiembrie 1997. De asemenea, GRECO monitorizează implementarea instrumentelor legale internaționale adoptate ca urmare a Programului de Acțiune împotriva Corupției.

În decursul anului 2019, Ministerul Justiției a inițiat demersuri în vederea alăturării la Rețeaua Europeană de Integritate și Autorități privind Avertizorii (denumită în continuare NEIWA).

Obiectivul de aderare la acest format a fost atins în anul 2020, alăturarea la acest demers reprezentând un context favorabil consolidării cooperării la nivel european între autoritățile naționale relevante în domeniul integrității.

NEIWA a fost înființată în luna mai 2019, la Haga, la inițiativa Autorității pentru Avertizori din Țările de Jos, în vederea realizării schimbului de bune practici în domeniul integrității.

Ca avantaje rezultate din calitatea de membru a MJ, precum și din participarea la activitățile și reuniunile rețelei, amintim realizarea schimbului de bune practici în domeniul integrității în general, și al avertizorilor de integritate, în special. Rețeaua a reprezentat până în prezent o bună oportunitate de învățare reciprocă cu scopul de a asigura consolidarea protecției avertizorilor.

RAI a fost înființată la Sarajevo, în februarie 2000, sub denumirea Inițiativa Anticorupție a Pactului de Stabilitate (denumită în continuare SPAI), organizație care are drept scop prevenirea corupției sub toate formele. Începând cu octombrie 2007, printr-o decizie a statelor membre, Inițiativa Anticorupție a Pactului de Stabilitate a devenit Inițiativa Regională Anticorupție, în urma transformării Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est în Consiliul pentru Cooperare Regională (RCC). RAI are drept membri 9 state din regiune, și anume: Albania, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Macedonia, Muntenegru, Republica Moldova, România și Serbia, precum și trei țări cu statut de observator: Polonia, Georgia și Slovenia.

RAI asigură o abordare multidisciplinară a luptei împotriva corupției, vizând aspecte precum: adoptarea instrumentelor legale internaționale, consolidarea statului de drept, promovarea transparenței și integrității în domeniul afacerilor, precum și dezvoltarea unei societăți civile active. Totodată, conferă tuturor partenerilor săi un cadru general pentru coordonarea, optimizarea eforturilor și dialogul permanent cu comunitatea donatorilor.

Implicarea MJ în RAI se realizează prin participarea activă la reuniunile periodice ale Comitetului de Conducere, găzduirea și organizarea unora dintre edițiile Scolii de vară pentru tinerii magistrați, participarea la evenimentele RAI pentru a disemina bunele practici anticorupție dezvoltate în România.

C.2. Contextul național

Politicile preventive promovate prin strategie acoperă o mare varietate de aspecte, având drept scop formarea unei culturi a integrității, strategia fiind corelată cu toate instrumentele internaționale anticorupție la care România este parte (MCV, GRECO, UNCAC, RAI).

În acest sens, SNA reunește măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției, reglementate de diverse acte normative referitoare la: codul etic/ deontologic/ de conduită, consilierul de etică, declararea averilor, declararea cadourilor, conflictele de interese, incompatibilitățile, transparența în procesul decizional, accesul la informații de interes public, protecția avertizorului în interes public, interdicțiile post-angajare în cadrul instituțiilor publice (pantouflage), funcțiile sensibile, gestionarea riscurilor de integritate și evaluarea expost a incidentelor de integritate.

C.2.1. Măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției

I. Cod etic/deontologic/de conduită

Valorile etice și principiile general acceptate privind conduita sunt încorporate în coduri de conduită. În general, codul de conduită reprezintă un set de reguli adoptat în mod voluntar de grupul cărui i se adresează și nu este obligatoriu ca acesta să prevadă sancțiuni specifice pentru încălcarea regulilor prevăzute.

Codurile de conduită pot viza grupuri sau instituții foarte diverse, de la categorii profesionale până la companii sau instituții publice.

II. Consilierul de etică

În scopul respectării și monitorizării implementării principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici, conducătorii autorităților și instituțiilor publice desemnează un consilier de etică, funcționar public, de regulă din cadrul compartimentului de resurse umane [art. 451 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare]. Consilierul de etică exercită un rol activ în domeniul prevenirii încălcării normelor de conduită în conformitate cu prevederile art. 452 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a coordona, controla și monitoriza respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, din aparatul propriu sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii și a legislației specifice aplicabile - art. 558 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

III. Declararea cadourilor

Declararea cadourilor reprezintă o obligație legală reglementată de prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, precum și de dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1126/2004 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

IV. Declararea averilor și a intereselor

Declararea averilor și a intereselor este reglementată, în principal, de prevederile Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, și de dispozițiile Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

V. Conflictele de interes

Legislația națională, respectiv Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, definește conflictul de interese ca fiind situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

Conflictul de interese de natură penală este definit de art. 301 din Codul penal, sub denumirea de folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane, ca fiind fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv,

Existența unui conflict de interese de natură administrativă nu presupune existența automată a unei fapte de corupție. Apariția unui conflict între interesele personale ale unui funcționar public și îndatoririle lui legale, fără ca acesta să fie rezolvat sau sancționat, poate avea ca rezultat corupția; un conflict de interese se poate concretiza, așadar, în cele din urmă, într-o infracțiune de corupție sau de serviciu. Soluționarea conflictelor de interese vizează, în consecință, adoptarea deciziilor în cadrul administrației publice exclusiv în baza interesului public.

VI. Incompatibilități

Problematika incompatibilităților este reglementată de Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru a evita confundarea conflictelor de interese cu incompatibilitățile este necesar să avem în vedere faptul că dacă, pentru existența unui conflict de interese persoanele publice trebuie să ia o decizie care să influențeze un interes personal, pentru a se afla într-o situație de incompatibilitate un oficial public nu trebuie să ia nicio decizie, fiind suficient faptul că exercită concomitent două sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege.

VII. Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (pantouflage)

Legislația privind interdicțiile post-angajare vizează prevederi care sunt cuprinse în acte normative diverse, neexistând o reglementare unitară în acest sens:

- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare - Secțiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 61;
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale - Secțiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 74;
- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern - art. 22 alin. (5);

- [Legea nr. 161/2003](#) privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției - [art. 94 alin. \(3\)](#);
- [O.U.G. nr. 66 din 29 iunie 2011](#) privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora - [art. 13 alin. \(1\)](#);
- [Legea Concurenței nr. 21/1996](#) - [art. 70](#);
- [Legea nr. 100/2016](#) privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii - [art. 45](#);
- [O.U.G. nr. 87/2020](#) privind organizarea și funcționarea Corpului de control al prim- ministrului, precum și pentru instituirea unor măsuri de îmbunătățire a activității acestuia - [art. 7 alin \(3\)](#).

VIII. Transparență în procesul decizional

Transparența organizațională și decizională în cadrul unei organizații constituie instrumente optime în descurajarea și combaterea abuzurilor și a faptelor de corupție. [Legea nr. 52/2003](#) stabilește regulile procedurale minime aplicabile în vederea transparenței decizionale în cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, care pot fi dezvoltate conform specificului autorității prin elaborarea unei proceduri privind transparența decizională.

IX. Accesul la informații de interes public

Conform [art. 31 alin. \(1\) din Constituția României](#), dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngreunat, iar potrivit dispozițiilor [alin. \(2\)](#) al aceluiași articol, autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Accesul liber și neîngreunat la informația de interes public constituie, astfel cum stipulează și [art. 1 din Legea nr. 544/2001](#), unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu [Constituția României](#) și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României.

Așadar, accesul la informațiile de interes public reprezintă un drept al persoanelor, căruia îi corespunde obligația corelativă a autorităților și instituțiilor publice de a asigura exercitarea lui corespunzătoare. Astfel, orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice informațiile de interes public, în condițiile reglementate de [Legea nr. 544/2001](#), iar autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public solicitate în scris sau verbal.

X. Protecția avertizorului în interes public

În prezent, protecția avertizorului în interes public este reglementată în legislația națională a României de [Legea nr. 571/2004](#) privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii. Aceasta a apărut ca urmare a unei nevoi de instrumente legale pentru autoreglarea sistemului de integritate în cadrul administrației publice.

Anul 2020 a adus o nouă provocare legislativă, respectiv adoptarea [Directivei \(UE\) 2019/1937](#) privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, precum și obligația corelativă a Statelor membre UE (SM) de a o transpune în dreptul intern.

În acest context, cadrul legislativ național va fi armonizat conform standardelor europene.

XI. Funcțiile sensibile

În conformitate cu definiția prevăzută de [Ordinului Secretariatului General al Guvernului \(denumit în continuare OSGG\) nr. 600/2018](#), funcție sensibilă este considerată acea funcție care prezintă un risc semnificativ de afectare a obiectivelor entității prin utilizarea necorespunzătoare a resurselor umane, materiale, financiare și informaționale sau de corupție sau fraudă.

Potrivit pct. 2.2.6 din Standardul 2 - Atribuții, funcții, sarcini din [OSGG nr. 600/2018](#), conducătorul entității publice dispune identificarea funcțiilor sensibile pe baza unor factori de risc, centralizarea acestora la nivelul entității publice și stabilirea unei politici adecvate de gestionare a acestora prin elaborarea unor măsuri, astfel încât efectele negative asupra activităților desfășurate în cadrul entității publice să fie minime.

În ceea ce privește cadrul normativ, [Noul Cod penal](#), adoptat prin [Legea nr. 286/2009](#), intrat în vigoare la data de 1 februarie 2014, reglementează, în Titlul V al Părții speciale, "Infraacțiunile de corupție și de serviciu", acesta fiind structurat în două capitole: Capitolul I - "Infraacțiuni de corupție" ([art. 289-294](#)) și Capitolul II - "Infraacțiuni de serviciu" ([art. 295-309](#)).

În contextul referirii la legislația națională ce reglementează infraacțiunile de corupție amintim și [Legea nr. 78 din 8 mai 2000](#) pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

XII. Riscuri și vulnerabilități la corupție în administrația publică

Un element strategic al activității de prevenire a corupției și de asigurare a unui nivel ridicat de integritate îl constituie managementul riscurilor. Managementul riscurilor de corupție în cadrul administrației publice centrale /locale presupune identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora.

[Hotărârea Guvernului nr. 599/2018](#) reglementează [Metodologia standard](#) de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de

corupție și formatul registrului riscurilor de corupție. Totodată, acest act normativ aprobă Metodologia de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate.

C.2.2. Concluziile studiului criminologic și a cercetării sociologice referitoare la fenomenul corupției

Având în vedere necesitatea creionării unui nou document strategic în domeniul anticorupției, Ministerul Justiției a derulat, în parteneriat cu Direcția Generală Anticorupție, un efort științific dual (studiu criminologic și cercetare sociologică) de colectare, analizare și interpretare a datelor referitoare la fenomenul corupției.

Astfel, studiul criminologic a avut ca obiectiv cercetarea fenomenului prin prisma experienței directe a persoanelor condamnate pentru săvârșirea unor infracțiuni de corupție, aflate în executarea unei pedepse privative de libertate în penitenciar sau în regim de probațiune.

Cercetarea sociologică a vizat percepția angajaților din administrația publică centrală cu privire la cauzele și factorii aferenți faptelor de corupție.

Finalizat în luna decembrie 2020, efortul științific a implicat utilizarea metodelor de cercetare cantitativă (colectarea de chestionare) și calitativă (derularea de interviuri), iar concluziile au fost comparate cu cele ale studiului "Opinia persoanelor condamnate privind cauzele și consecințele corupției - Studiu privind corupția în România" derulat de MJ în parteneriat cu Facultatea de Drept - Universitatea din București și Facultatea de Drept din cadrul Universității VU Amsterdam în perioada 2014-2015.

Privitor la cadrul normativ și contextul organizațional public-privat, din ancheta criminologică a rezultat că există o toleranță ridicată la corupție, justificată prin faptul că în cadrul normativ sunt sancționate acțiuni cu o lungă istorie de acceptare și normalizare în cadrul societății. Darea și luarea de mită, traficul de influență sunt infracțiuni circumscrise unor practici sociale precum darul, reciprocitatea, sprijinul și schimbul informațional în cadrul familiei, rețelelor sociale, comunităților. Rezultatele cercetării sociologice confirmă percepția în rândul funcționarilor administrației centrale conform căreia principalele mecanisme prin care sunt proliferate faptele de corupție în România sunt aspecte ce țin de obișnuința de a oferi ceva pentru rezolvarea rapidă a solicitărilor.

Referitor la valorile și normele personale, persoanele condamnate pentru infracțiuni de corupție pun foarte mare preț pe valori dezirabile din punct de vedere social, respectiv familia, credința, munca, independența socială. De asemenea, orientările aspiraționale ale acestora sunt tot din sfera apartenenței sociale.

În ceea ce privește motivațiile, persoanele condamnate s-au implicat în fapte de corupție pentru beneficiile percepute. Aceste beneficii nu se reduc însă la cele materiale (bani sau alte foloase directe), ele acoperind un spectru larg de avantaje și gratificații, inclusiv sociale și simbolice. Cercetarea a relevat două tipuri de motivații (uneori suprapuse/combinat): primul tip motivațional are la bază beneficii materiale, apărând mai vizibil în cazurile de mică corupție examinate, și în special la infracțiunile de dare de mită. Al doilea tip este cel al motivației social-simbolice, mai vizibil în cazurile de mare corupție și corespunzător altor infracțiuni, cu precădere traficul de influență. Un alt aspect important: definițiile faptelor și motivațiilor pentru faptele de corupție comise sunt de multe ori diferite pentru aceleași persoane în funcție de momentul la care se face referire, în perioada ante-condamnare și în perioada post- condamnare.

Referitor la modul în care persoanele condamnate pentru corupție au perceput oportunitățile și au ajuns să ia deciziile de implicare în faptele incriminate, s-au desprins două tipuri principale:

- Tipul de decizie de implicare colectivă, corespunzător unui mod habitual, din obișnuință sau sub presiunea mediului organizațional, caracterizat de practici bazate pe norme informale, cu precădere în instituții publice nesupuse unui control riguros;
- Tipul de decizie de implicare individuală, corespunzător perceperii unei oportunități majore, și dictată de perspectiva unei acumulări consistente de beneficii economice, sociale, simbolice, sau politice.

Elemente de continuitate între cele două studii criminologice (2015 și 2020) sunt date și de aspectele privitoare la oportunitățile de corupție. Ambele studii arată că desfășurarea faptelor incriminate au avut o legătură strânsă cu mediul organizațional, locul de muncă sau viața profesională. Practic, mediul organizațional, atât în sectorul public cât și în sectorul privat, este cel care poate să încurajeze și să faciliteze faptele de corupție, așa cum poate să și educe și să sancționeze orice deviere de la regulile de integritate.

De asemenea, cercetarea științifică aduce sugestii importante pentru îmbunătățirea activităților de prevenire a faptelor de corupție.

Referitor la principalele motive care ar împiedica implicarea în fapte de corupție, s-au evidențiat următorii factori de prevenire: valorile morale și educația (68%), riscul de compromitere a carierei profesionale, pierderea locului de muncă (25%) și teama de a fi condamnat penal ori de a intra la închisoare (4%).

Studiul a evidențiat totodată o serie de măsuri care ar putea să ducă la creșterea eficienței prevenirii faptelor de corupție, printre care se numără o legislație mai clară (78% dintre respondenți), încurajarea mediului de afaceri și a societății civile în raportarea faptelor de corupție (65% dintre respondenți), educația civică (76% dintre respondenți), dezvoltarea digitalizării serviciilor publice (63% dintre respondenți) și organizarea sesiunilor de instruire în domeniul integrității la locul de muncă (53% dintre respondenți).

Studiul conține totodată o serie de recomandări pentru amplificarea eficienței măsurilor anticorupție adoptate la nivel statal prin documentele strategice în materie, grupate pe paliere de intervenție: educație, informarea /sensibilizarea publicului, cultura organizațională, respectiv legislație și instituții abilitate.

C.3. Definirea problemei: sectoare prioritare

SISTEMUL PUBLIC DE SĂNĂTATE

Sănătatea a reprezentat unul din sectoarele prioritare în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, cu obiectiv dedicat și măsuri proprii.

Pentru a pune în aplicare măsurile dedicate sectorului sănătății a fost necesar un efort substanțial și o abordare integrată, luând în considerare atât specificul și varietatea activităților, cât și dimensiunea acestora.

În ceea ce privește stadiul implementării SNA în sectorul sănătății, rapoartele de monitorizare ne arată că în timp ce unele măsuri au fost implementate încă din anul 2016, continuând și în prezent, altele au rămas într-un stadiu incipient de implementare. În acest sens, continuă funcționarea mecanismului de feedback al pacienților.

Acesta este implementat din luna decembrie 2016 până în prezent, fiind prelucrate 253.237 de chestionare SMS și 915.626 chestionare web.

În ceea ce privește, transparentizarea utilizării resurselor publice, Ministerul Sănătății (denumit în continuare MS), prin acțiunile întreprinse în ultimii ani, a acordat atenție activităților Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă (denumit în continuare Open Government Partnership) și Planului de Acțiune Național aferent acestuia. În prezent, MS are publicate pe platforma unică la nivel național, data.gov.ro, un număr de 67 de seturi de date colectate atât de la nivelul instituției cât și de la nivelul unităților aflate în coordonarea sau subordinea sa. MS a înregistrat evoluții în acest sens, numărul de seturi de date publicate fiind în creștere de la un an la altul. În ceea ce privește instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească, MS a creat un mecanism de monitorizare în timp real a stocurilor de medicamente la nivel național. În acest sens au fost introduse obligații de raportare zilnică online pentru unitățile de distribuție angro a medicamentelor, importatorii și fabricanții autorizați, precum și pentru farmaciile cu circuit închis și deschis. Această măsură oferă posibilitatea verificării trasabilității medicamentelor pe tot lanțul de distribuție, de la fabricație până la nivel de farmacie comunitară. Este asigurat accesul public la informațiile cu privire la situația stocurilor pentru fiecare medicament, pe pagina de internet a Ministerului Sănătății (<https://ser.ms.ro/access/user>).

La nivelul MS a fost consolidată structura de control și integritate prin înființarea Serviciului de Integritate în cadrul Direcției Control și Integritate, structură cu 7 posturi, prin reorganizarea Compartimentului de Integritate, structură cu 3 posturi.

Există și măsuri cu privire la care nu au fost înregistrate progrese sau care se află într-un stadiu incipient de implementare, respectiv evaluarea performanței sistemului de achiziții centralizate al MS, precum și dezvoltarea unui nou mecanism de susținere financiară a educației medicale continue, care să elimine sponsorizările industriei farmaceutice și de echipamente medicale către personalul medical.

Având în vedere importanța acestui sector, la nivelul MS și a 4 structuri subordonate acestuia au fost derulate misiuni tematice de evaluare. Concluziile misiunilor tematice de evaluare au arătat necesitatea consolidării aplicării practice a prevederilor legislative referitoare la cele trei teme supuse evaluării: declararea cadourilor, protecția avertizorilor în interes public și a funcțiilor sensibile.

După cum rezultă din cele menționate anterior, concluziile ST SNA arată că implementarea măsurilor aferente sectorului sănătății a făcut progrese inegale.

În ceea ce privește instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească, Ministerul Sănătății, prin [Ordinul ministrului sănătății nr. 1473/2018](#), a creat Sistemul național de verificare a medicamentelor - sistem de repertorii conectat la Organizația Europeană pentru Verificarea Medicamentelor (denumită în continuare EMVS), în acord cu prevederile art. 31 și 32 din [Regulamentul delegat \(UE\) 2016/161](#) al Comisiei din 2 octombrie 2015 de completare a [Directivei 2001/83/CE](#) a Parlamentului European și al Consiliului pentru stabilirea de norme detaliate pentru elementele de siguranță care apar pe ambalajul medicamentelor de uz uman, implementat și gestionat de către Organizația de Serializare a Medicamentelor din România (în continuare OSMR) - persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial, înființată în condițiile [Ordonanței Guvernului nr. 26/2000](#) cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 246/2005](#), cu modificările și completările ulterioare, responsabilă de crearea și gestionarea repertoriului național, denumit Sistem național de verificare a medicamentelor (denumit în continuare SNVM).

SISTEMUL NAȚIONAL DE EDUCAȚIE

Asemănător sectorului sănătății, SNA 2016-2020 a reprezentat primul ciclu strategic care a inclus educația printre sectoarele prioritare, cu obiectiv dedicat și măsuri proprii. Luând în considerare varietatea activităților, precum și dimensiunea sectorului, pentru implementarea măsurilor, a fost necesar un efort substanțial și o abordare integrată.

În acest context, un efort integrat este reprezentat de încheierea Protocolului de colaborare privind educația juridică în școli încheiat între Ministerul Justiției, Ministerul Educației (denumit în continuare ME), Consiliul

Superior al Magistraturii și Înalta Curte de Casație și Justiție, în baza căruia voluntarii judecători, procurori, avocați, notari, executori judecătorești, consilieri juridici și mediatori cu studii juridice au fost prezenți în școli pentru prezentarea temelor de educație juridică de interes atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice și au fost organizate vizite de studiu la sediile instituțiilor părți ale Protocolului, inclusiv sedii ale instanțelor.

În ceea ce privește creșterea gradului de informare cu privire la standardele de integritate, concluziile rapoartelor anuale de monitorizare au arătat un interes crescut în implementarea măsurilor subsumate acestui scop. În acest sens amintim măsurile referitoare la introducerea unor noțiuni elementare de drept, etică și educație civică în programa școlară, precum și înființarea de programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, care au înregistrat progrese în implementare.

Referitor la măsura privind adoptarea unui cod de etică pentru învățământul preuniversitar care să stipuleze interdicții clare, vizând practici de tipul meditațiilor acordate de către profesori elevilor de la propriile clase, aceasta a fost implementată prin adoptarea Codului- cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar, care conține o serie de interdicții și obligații ale cadrelor didactice în relațiile cu beneficiarii direcți ai educației. Inspectoratele școlare județene au procedat la elaborarea propriilor coduri de conduită, iar la nivelul universităților este aplicabil Codul de etică și deontologie profesională universitară.

Măsuri relevante din perspectiva desfășurării în condiții de transparență și integritate a examenelor naționale și de bacalaureat, care au fost implementate, sunt reprezentate de monitorizarea video și audio a concursurilor și examenelor naționale organizate în sistemul educațional, precum și constituirea centrelor de evaluare a lucrărilor de bacalaureat și evaluarea națională de la clasa a opta în județe limitrofe celor în care s-a desfășurat examenul și desemnarea aleatorie a județelor pentru care se realizează evaluarea, ulterior finalizării fiecărei probe. Totodată, măsurile de monitorizare video și audio se aplică și pentru Examenul de definitivare în învățământ și pentru Concursul național de titularizare.

Referitor la măsura privind introducerea unui sistem sancționator disuasiv anti-plagiat, precum și dezvoltarea unui mecanism de avertizare și detectare timpurie a comportamentelor neconforme, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (în continuare CNATDCU) a întreprins numeroase acțiuni de verificare de-a lungul timpului. În acest sens a fost aprobată o listă a programelor recunoscute de CNATDCU și utilizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior organizatoare de studii universitare de doctorat, în vederea stabilirii gradului de similitudine pentru lucrările științifice (softuri anti-plagiat).

În ceea ce privește implementarea măsurii privind publicarea standardizată a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/ instituțiilor de învățământ superior, aceasta a înregistrat progrese inegale la nivelul structurilor de învățământ din perspectiva respectării standardului privind publicarea informațiilor de interes public (Anexa 4 la SNA 2016-2020).

Având în vedere importanța acestui sector, la nivelul ME (și a 4 structuri subordonate/aflăte sub autoritatea/în coordonarea acestuia) a fost desfășurată o misiune tematică de evaluare, ale cărei concluzii au arătat că implementarea legislației de prevenire a corupției în sistemul educațional este inegală, fiind necesară creșterea implicării ME în calitate de coordonator al unităților din sistemul educațional din România în ceea ce privește implementarea SNA.

Concluziile ST SNA arată că implementarea măsurilor aferente sectorului educației a înregistrat progrese la nivelul tuturor măsurilor subsumate, însă inegale din perspectiva implicării unităților din sistemul educațional din România. Din acest considerent, finalul acestui ciclu strategic conturează existența nevoii de consolidare a capacității de gestionare a implementării măsurilor dedicate educației. În același sens amintim faptul că una dintre recomandările adresate ME, urmare desfășurării misiunii de evaluare tematică, a fost luarea în considerare a posibilității de elaborare a unei Strategii împotriva corupției dedicate sistemului național de educație.

MEDIUL DE AFACERI DIN ROMÂNIA

În mod similar strategiei anticorupție anterioare, SNA 2016-2020 a menținut mediul de afaceri ca fiind un sector expus riscurilor de corupție, obiectivul specific 3.7. incluzând acțiuni având drept scop promovarea unor integrități organizaționale și a conformității în cadrul întreprinderilor publice și companiilor private din România.

La modul general și având în vedere conținutul obiectivului specific menționat anterior, se poate constata că au fost înregistrate evoluții în promovarea integrității în mediul de afaceri, mai ales în cadrul întreprinderilor publice. Cu toate acestea, mediul de afaceri din România nu a adoptat principii și standarde internaționale de integritate organizațională la scară largă, inițiativele din acest domeniu având mai mult caracter singular sau sectorial. În general, se poate constata că integritatea nu reprezintă un principiu de bază avut în vedere de managementul companiilor.

Având în vedere măsura care vizează colaborarea cu OCDE din acest obiectiv, MJ a inițiat mai multe demersuri pentru a promova argumentele de aderare a României la OCDE. MJ s-a implicat activ în mai multe proiecte derulate de OCDE cu alte instituții publice din România. Astfel, numărul formatelor de lucru în cadrul cărora MJ se implică activ s-a extins, fiind derulate activități cu următoarele formate de lucru: SPIO, ACN, ACTT și WGB.

Urmare unor eforturi continue din partea MJ, implementarea proiectului de asistență tehnică privind conformitatea legislației române cu prevederile [Convenției anti-mită a OCDE](#) a fost demarată în anul 2020. Această activitate reprezintă o etapă a foii de parcurs ce trebuie să fie implementată de autoritățile române pentru a deveni membru în cadrul WGB. Proiectul este în implementare, fiind transmise documente detaliate privind legislația penală și procesual penală română și practica instanțelor judecătorești în materie. Totodată, MJ a facilitat organizarea unei serii de interviuri între experții evaluatori ai OCDE și sectorul public, practicieni, mediul de afaceri, societatea civilă și mediul academic.

Comparativ cu anul 2016, apreciem că planurile de integritate elaborate de întreprinderile publice surprind mai corect contextul organizațional și au în vedere implementarea mai multor standarde relevante tipului de activități desfășurate. Tot în acest context, MJ a constatat că întreprinderile publice nu se mai limitează în a prelua modul de lucru din sectorul public și au început să preia exemple de bune practici din mediul de afaceri privat. Astfel, s-au putut observa situații în care a avut loc externalizarea unor servicii (de exemplu - mecanismul de soluționare a sesizărilor transmise de avertizorii de integritate) sau obținerea unor certificări internaționale (Standardul Anticorupție ISO 37001).

MJ a fost implicat în mai multe activități care promovează dialogul și cooperarea între sectorul public și mediul de afaceri, după cum urmează:

- întrunirea platformei de cooperare a mediului de afaceri;

Platforma de cooperare întrunește reprezentanți ai mediului de afaceri privat, întreprinderi publice și o parte dintre autoritățile care au în subordine companii de stat. Discuțiile au permis transmiterea unor informații relevante între sectorul public și mediul de afaceri privat.

- Derularea demersului comun MJ - AmCham, având drept scop promovarea integrității în cadrul întreprinderilor publice. Inițiat în anul 2018, acest demers a permis purtarea unor discuții aprofundate pe teme de integritate relevante întreprinderilor publice. Demersul a facilitat transmiterea de bune practici din sectorul privat în cel public. Totodată, MJ a dezvoltat o rețea a întreprinderilor publice interesate constant în ce privește domeniul integrității.

În concluzie, implementarea acestui obiectiv specific a înregistrat progrese, atât datorită eforturilor MJ, dar și existenței unui interes manifestat de mediul de afaceri privat și anumite întreprinderi publice de a promova un mod integru de a derula afaceri. Actuala strategie explorează modul în care pot fi promovate inițiative de integritate în mediul de afaceri, care să fie asumate la o scară cât mai extinsă de sectorul privat.

DOMENIUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

În ceea ce privește domeniul achizițiilor publice, constatăm că majoritatea măsurilor prevăzute de obiectivul specific 3.6. din SNA 2016-2020 au fost implementate de către instituțiile responsabile. Cu toate acestea, domeniul achizițiilor publice rămâne expus riscurilor de corupție din prisma accesului la resurse financiare. Totodată, pandemia COVID-19 a expus vulnerabilitățile din sistem, mai ales din perspectiva achizițiilor de aparatură medicală, medicamente și echipamente de protecție.

Un rol important în promovarea agendei anticorupție în acest domeniu este deținut de Agenția Națională pentru Achizițiile Publice (denumită în continuare ANAP), instituție care s-a implicat activ implementarea măsurilor prevăzute de SNA 2016-2020 în acest domeniu.

Din perspectiva transparenței în achiziții publice, ANAP și Agenția pentru Agenda Digitală a României (în continuare AADR) asigură publicarea de informații privind societățile condamnate definitiv, precum și cu cele care nu au executat în mod corespunzător contractele atribuite în cadrul procedurilor de achiziții publice.

Implicarea sectorului privat în promovarea integrității în achiziții publice s-a realizat în cadrul Proiectului "Pactele de Integritate - Mecanisme de control civil pentru salvagardarea fondurilor europene", finanțat de Comisia Europeană.

Proiectul pilot este implementat de Transparency Internațional România și Institutul pentru Politici Publice, care testează Pactele de Integritate în cadrul a două proiecte:

- "Creșterea gradului de acoperire și de incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România", derulat de ANCPPI, finanțat prin Programul Operațional Regional;
- Proiectul de realizare a Catalogului Electronic pentru școli, derulat de Ministerul Educației, finanțat prin Programul Operațional Competitivitate.

Din punct de vedere al sprijinului metodologic, prin intermediul proiectului SIPOCA 45, în cadrul căruia ANAP are calitate de beneficiar, a fost dezvoltat Ghidul online al achizițiilor publice (www.achizitiipublice.gov.ro), care oferă suport operațional tuturor actorilor implicați în sistemul național al achizițiilor publice. Ghidul oferă informații care acoperă toate procesele unei proceduri de achiziție publică, realizată de către orice autoritate contractantă, pe întreg parcursul de derulare a tuturor activităților, mai precis de la momentul identificării unei nevoi până la analiza gradului de realizare a indicatorilor de performanță asociați achizițiilor și oferirea datelor și informațiilor cu privire la rezultatele obținute și identificarea măsurilor de îmbunătățire a proceselor de achiziții publice.

ANAP a întreprins diverse acțiuni în vederea adoptării unor norme și proceduri necesare eficientizării controlului ex-ante, finalizându-se cu o metodologie, șase note interne și patru acte normative.

În ceea ce privește rezultatele privind măsura derulării unor cursuri de formare profesională în materia achizițiilor publice, este de menționat acțiunea dezvoltată de ANAP în parteneriat cu MJ, INM și ANFP. Institutul Național al Magistraturii și Agenția Națională a Funcționarilor Publici au derulat programe de formare profesională în domeniul achizițiilor publice.

ANAP și MJ, în calitate de instituții responsabile, au depus eforturi pentru dezvoltarea unui mecanism de recompensare pentru ofertanții care s-au dovedit a fi integri în derularea afacerilor lor. Având în vedere dificultățile întâmpinate în ceea ce privește implementarea acestei măsuri cu respectarea cadrului unional, a fost consultată și Comisia Europeană DG GROWTH: Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri, care nu a putut oferi un sprijin având în vedere caracterul general al măsurii.

O altă măsură care nu a fost implementată în acest ciclu strategic a fost realizarea analizei practicii judiciare în materie de achiziții publice. Această măsură va fi avută în vedere pentru a fi preluată în viitoarea SNA.

MJ a continuat să acorde importanță integrității în domeniul achizițiilor publice, inclusiv din perspectiva temelor de evaluare aferente misiunilor de evaluare tematică aferente SNA 2016-2020, care au vizat, printre altele, mecanismul de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică (Sistemul PREVENT, gestionat de Agenția Națională de Integritate). Sub aspectul conformării la dispozițiile [Legii nr. 184/2016](#) privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică, analiza a relevat faptul că personalul autorităților contractante implicat în procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică completează și/sau actualizează și transmit Agenției Naționale de Integritate formularul de integritate în mod corespunzător, respectiv conducătorii autorităților contractante și persoanele desemnate cu completarea și actualizarea formularelor de integritate dispun toate măsurile necesare pentru eliminarea unui prezumtiv conflict de interese, atunci când în procedurile în cauză sunt emise avertismente de integritate.

În concluzie, deși au fost înregistrate evoluții importante în domeniu, achizițiile publice rămân un sector prioritar de intervenție strategică pentru actualul document programatic.

FINANȚAREA PARTIDELOR POLITICE ȘI A CAMPANIILOR ELECTORALE

Un alt sector prioritar al SNA 2016-2020 a vizat finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, sector care a făcut și obiectul de analiză al rundei a treia de evaluare a Grupului de State împotriva Corupției. GRECO a încheiat procedura de conformitate cu privire la acest sector prin adoptarea în anul 2017 a Addendumului la cel de-al doilea Raport de Conformitate privind România, rămânând parțial implementate doar două recomandări din cele treisprezece formulate de organismul anticorupție.

O parte din recomandările formulate de GRECO au fost preluate și de SNA 2016 - 2020, dintre măsurile formulate în documentul strategic rămânând parțial implementate cele două recomandări menționate și anterior și care vizează creșterea sancțiunilor aplicabile în conformitate cu [Legea nr. 334/2006](#) privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, astfel încât să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare, precum și introducerea obligației legale ca toate donațiile ce depășesc un anumit plafon să fie făcute prin sistemul bancar.

Măsura referitoare la organizarea periodică de către AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice a fost implementată prin dialogul permanent dintre Autoritate și reprezentanții formațiunilor politice și mandatarii financiari ai acestora.

În perioada de referință, reprezentanții AEP au asistat părțile interesate fie la cererea acestora, fie cu ocazia unor sesiuni de informare sau a unor dezbateri publice.

Astfel, în anii 2016, 2018 și 2019 au fost organizate 14 sesiuni de informare și instruire, care au reunit un număr de 232 de participanți.

În anul 2017, având în vedere contactul permanent dintre personalul AEP cu atribuții în domeniu și mandatarii financiari ai competitorilor electorali, precum și faptul că aceștia, în cele mai multe cazuri, au desemnat aceiași mandatarii financiari ca în anul 2016, nu s-a impus organizarea de noi evenimente și sesiuni de formare, Autoritatea Electorală Permanentă informând și asistând părțile interesate la cerere.

Pentru alegerile din anul 2017 ale reprezentanților României în Parlamentul European și a Președintelui României în anul 2019 au fost elaborate și diseminate competitorilor electorali Ghiduri referitoare la finanțarea campaniilor electorale.

În anul 2020, în contextul pregătirii și desfășurării alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale și a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, au fost organizate o conferință de presă și cinci sesiuni de instruire a mandatarilor financiari și a reprezentanților acestora sau ai formațiunilor politice.

Măsura referitoare la asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a cheltuielilor aferente, a fost realizată prin publicarea pe site-ul Autorității Electorale Permanente a raportărilor înaintate de partidele politice (33 de raportări în anul 2016, 43 în anul 2017 și 31 în anul 2018 pe site-ul www.roaep.ro, 44 în anul 2019 și 68 în anul 2020 pe site-ul www.finantarepartide.ro).

Referitor la măsura privind dezvoltarea și utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept, aceasta a fost implementată prin cooperarea cu Serviciul de

Telecomunicații Speciale (în continuare STS) în vederea dezvoltării Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (în continuare SIMPV), pus în practică pentru prima dată la alegerile din anul 2016, precum și a altor aplicații informatice folosite la procesul electoral. SIMPV a fost ulterior operaționalizat pentru toate tipurile de alegeri și referendumuri.

Măsura privind activitatea și statutul juridic al experților electorali și al operatorilor de calculator, menționăm că prevederile cadrului legislativ în vigoare reglementează condițiile de admitere a persoanelor în Corpul experților electorali sau în evidențele operatorilor de calculator fiind asigurate profesionalismul, imparțialitatea și integritatea experților electorali și a operatorilor de calculator. Autoritatea Electorală Permanentă monitorizează în mod permanent îndeplinirea acestor condiții, precum și situațiile în care oficialii electorali au fost sancționați contravențional sau penal în legătură cu un proces electoral.

În anii 2019 au fost organizate patru sesiuni de instruire a președinților birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate sau pentru votul prin corespondență și a locuitorilor acestora, un seminar de instruire a persoanelor desemnate în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate la alegerile pentru Președintele României, precum și o instruire cu 120 de persoane din cadrul MAE în vederea participării la organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României.

În anul 2020 au fost organizate 120 de sesiuni de instruire totalizând un număr de 1.602 participanți. Sesiunile au fost organizate de Serviciul de Telecomunicații Speciale, cu sprijinul Autorității Electorale Permanente și al Ministerului Afacerilor Externe. Dintre acestea persoane, 1.259 au fost desemnate, prin decizie a Autorității Electorale Permanente, ca membri-operatori în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

În perioada 2016-2020, AEP a publicat numeroase materiale și ghiduri informative în ceea ce privește domeniul acesteia de activitate.

Cu scopul implementării măsurii referitoare la publicarea în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, la adresa www.finantarepartide.ro au fost publicate rapoarte detaliate.

Sectorul dedicat creșterii integrității în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale reprezintă unul dintre sectoarele prioritare în care au fost înregistrate progrese considerabile la nivelul tuturor măsurilor dedicate.

ACTIVITATEA MEMBRILOR PARLAMENTULUI

SNA 2016-2020 a identificat printre sectoarele vulnerabile și activitatea membrilor Parlamentului, reglementând un set de măsuri pentru creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție. Menționăm că, spre deosebire de exercițiul strategic anterior, Parlamentul nu a adoptat o declarație de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare al documentului strategic.

Din cele opt măsuri reglementate de SNA pentru acest sector vulnerabil, o parte din ele fiind preluate din rapoartele organismului anticorupție al Consiliului Europei (GRECO), Parlamentul a implementat parțial doar două măsuri, prin adoptarea [Hotărârii nr. 77/2017](#) privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor, precum și prin modificarea [Regulamentului Camerei Deputaților](#), care conține în prezent criteriile și procedurile pentru înlăturarea imunității parlamentare a membrilor Parlamentului, inclusiv a celor care sunt și membri ai Guvernului.

DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Protecția mediului în România reprezintă un domeniu care a evoluat, în special prin prisma aderării României la organizațiile internaționale și în special la Uniunea Europeană. Cultura populară și cultura juridică privind protecția mediului, la rândul lor, s-au dezvoltat în România, tot ca urmare a deschiderii țării spre comunitatea internațională, fiind nevoie însă de mult mai multe eforturi pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor de mediu.

La nivel național, potrivit [Strategiei](#) privind dezvoltarea durabilă, aprobată prin [Hotărârea Guvernului nr. 877/9 noiembrie 2018](#), care se axează pe cele 17 ODD-uri asumate la nivelul ONU, dezvoltarea durabilă este și o paradigmă de funcționare a unei societăți echitabile. Această abordare implică o societate pașnică în care beneficiile dezvoltării durabile promovează accesul la justiție pentru toți și crearea unor structuri legislative și instituționale eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea va conștientiza și își va însuși această perspectivă ca pe o realitate firească.

Pentru a ilustra amploarea problematicilor de mediu prezentăm câteva exemple:

Defrișările ilegale

Conform datelor din ciclul doi al Inventarului Forestier Național (IFN), anual dispar din pădurile României peste 20 de milioane de metri cubi de lemn.

Situația a fost prezentată în presa internațională (ajungând să fie comparată cu dezastrul din pădurile Amazonului) și, în cele din urmă, a ajuns pe agenda Comisiei Europene, care a transmis, la începutul lunii februarie 2020, o scrisoare premergătoare deschiderii procedurii de infringement.

În acest context, COM arată că : În cazul României, autoritățile naționale nu au fost în măsură să verifice efectiv operatorii și să aplice sancțiuni corespunzătoare. Inconsecvențele din legislația națională nu permit autorităților române să verifice cantități mari de lemn recoltat ilegal. În plus, Comisia a constatat că autoritățile române

gestionează pădurile, inclusiv prin autorizarea exploatarei forestiere, fără a evalua în prealabil impactul asupra habitatelor protejate, după cum se prevede în Directiva Habitate și în Directiva privind evaluarea strategică de mediu. De asemenea, există deficiențe în ceea ce privește accesul publicului la informațiile privind mediul din planurile de gestionare a pădurilor. Prin urmare, Comisia a decis să trimită României o scrisoare de punere în întârziere, acordându-i un termen de o lună pentru a lua măsurile necesare în vederea remedierii deficiențelor identificate de Comisie. În caz contrar, Comisia poate decide să trimită autorităților române un aviz motivat.

După ce a analizat în detaliu argumentele prezentate de România în urma unei scrisori de punere în întârziere trimise în februarie 2020, Comisia a ajuns la concluzia că problemele de la fața locului nu au fost soluționate. Prin urmare, Comisia a emis un aviz motivat, prin care aceasta îndeamnă insistent România să pună în aplicare în mod corespunzător legislația UE, care interzice producerea și introducerea pe piața UE a produselor obținute din bușteni recoltați în mod ilegal.

Poluarea aerului

Anual, în România aprox. 25.000 de persoane își pierd viața din cauze aflate în legătură cu poluarea.

COM a deschis procedura de infringement (cauza 2020/2001) împotriva României, solicitându-i acesteia să adopte un program național de control al poluării atmosferice, în conformitate cu [Directiva \(UE\) 2016/2284](#) privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici. În acest context, COM a solicitat României să adopte programe naționale de control a poluării atmosferice. Comisia îndeamnă insistent România (și Grecia) să adopte programele naționale de control al poluării atmosferice, în conformitate cu Directiva (UE) 2016 privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici. Directiva prevede obligația statelor membre de a elabora, a adopta și a pune în aplicare programe naționale de control al poluării atmosferice, în vederea atingerii unor niveluri de calitate a aerului care să nu genereze efecte negative semnificative sau riscuri pentru sănătatea umană și pentru mediu. Directiva stabilește angajamente de reducere a emisiilor pentru emisiile atmosferice antropice ale statelor membre în ceea ce privește diferite substanțe (dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, amoniac și particule fine. Emisiile generate de acești poluanți, precum și impactul acestora trebuie monitorizate și raportate.

Distrugerea râurilor

În 2015, COM a declanșat procedura de infringement (cauza 2015/4036) cu privire la 27 de microhidrocentrale care au fost amplasate în arii protejate și care au distrus ecosistemele de pe mai multe râuri de munte.

Închiderea depozitelor de deșuri neconforme

În anul 2008, România a fost condamnată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene pentru neîndeplinirea obligației legale de a închide și ecologiza 68 de depozite de deșuri.

Multe astfel de realități contrare mediului au devenit în ultimii ani perceptibile, iar mass-media prezintă frecvent cazuri de afectare a condițiilor de mediu. Este necesar ca atât în lumina obligațiilor internaționale, dar mai ales în vederea protejării mediului și a condițiilor de viață din România, generația actuală și autoritățile competente ale statului să demonstreze voință politică și să creeze sinergii pentru a proteja mediul, inclusiv prin stabilirea și aplicarea unor măsuri de prevenire eficiente.

Grupul de lucru pentru chestiuni generale, inclusiv evaluare (denumit în continuare GENVAL) a decis la 14 decembrie 2016 ca cea de a opta rundă de evaluări reciproce să fie dedicată punerii concrete în aplicare și funcționării politicilor europene de prevenire și de combatere a infracțiunilor împotriva mediului. S-a convenit ca evaluarea să se concentreze asupra infracțiunilor considerate de statele membre ca necesitând o atenție deosebită. În acest scop, cea de a opta rundă de evaluări abordează două domenii specifice: traficul ilegal de deșuri și generarea sau manipularea ilegale de materiale periculoase.

România a fost cel de-al 22-lea stat evaluat. Raportul a fost întocmit de echipa de experți cu ajutorul Secretariatului General al Consiliului, pe baza constatărilor rezultate în urma vizitei de evaluare care a avut loc în România în perioada 13-16 noiembrie 2018, și pe baza răspunsurilor detaliate ale României la chestionarul de evaluare, împreună cu răspunsurile detaliate la o serie de întrebări suplimentare.

Raportul elaborat urmare evaluării conține și o serie de recomandări cu privire la aspectele care trebuie îmbunătățite. În acest sens, Strategia este corelată cu o serie de instrumente de evaluare internaționale la care România este parte, inclusiv GENVAL.

În relațiile sociale aferente domeniului protecției mediului înconjurător, corupția joacă un rol major, ea afectează politicile de mediu și modul în care sunt gestionate resursele naturale. Un material informativ publicat de ONU cu ocazia zilei internaționale anticorupție vorbește despre implicarea corupției în problemele de mediu. De la deturnarea de fonduri din programele de mediu și eliberarea ilegală de autorizații pentru exploatarea resurselor naturale, până la complicitatea funcționarilor publici care facilitează macro-criminalitatea de mediu, faptele de corupție apar la fiecare nivel, permițând acțiuni care degradează mediul înconjurător și împiedică accesul oamenilor la resurse vitale.

Manifestarea interesului la nivel internațional cu privire la efectele fenomenului corupției asupra mediului înconjurător nu reprezintă un element de noutate. În acest context, spre exemplu, Banca Mondială analizează problema defrișărilor ilegale la nivel mondial, în cadrul unui studiu publicat în 2012.

Analiza aspectelor sus menționate a condus la alegerea strategică de a suplimenta sectoarele prioritare ale vechiului instrument strategic cu sectorul protecției mediului înconjurător.

Această secțiune reflectă, totodată, cele mai recente recomandări adresate României la nivel internațional.

PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL

Încadrarea în Strategia Națională Anticorupție a unui obiectiv specific cu privire la protejarea patrimoniului cultural va contribui la consolidarea capacității administrative și creșterea performanței în sectorul public cu atribuții în protejarea patrimoniului cultural prin practici integre, la o mai bună informare și participare a instituțiilor publice de cultură, a societății civile și a cetățenilor la luarea deciziilor, la o mai bună protejare a obiectivelor de patrimoniu cultural.

Activitățile de reglementare, avizare, inventariere, inspecție și control privind starea de conservare a obiectivelor de patrimoniu cultural și intervențiile realizate la acestea trebuie gestionate în mod unitar. Obiectivul specific propus, prin acțiunile sale principale contribuie la o astfel de gestiune unitară a problematicii domeniului.

Potrivit Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024 "promovarea identității naționale, inclusiv prin prezervarea și valorificarea patrimoniului cultural și natural, precum și prin încurajarea responsabilă a domeniilor de excelență" este unul dintre obiectivele naționale de securitate. Strategia de Apărare a Țării 2020-2024, ia în considerare, între riscuri, riscul dispariției patrimoniului cultural. Potrivit strategiei, acesta "este generat de starea proastă de conservare a unor bunuri culturale imobile, mobile și imateriale, capacitatea administrativă insuficientă, interese contrare și necunoaștere, precum și de factori naturali cu un comportament greu de prevăzut în contextul schimbărilor climatice. Degradarea continuă și accelerată a patrimoniului cultural poate conduce la pierderea elementelor care definesc atât identitatea națională, cât și multiculturalitatea patrimoniului din România. (s.n)". În acest sens, considerăm oportună acțiunea conjugată a Strategiei Naționale Anticorupție cu cea a Strategiei de Apărare a Țării.

Îndeplinirea acestui obiectiv strategic presupune o guvernanță bazată pe integritate, eficiență, transparență și pe participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice.

Situația existentă reclamă dezvoltarea unui sistem coerent și articulat de competențe, responsabilități, instrumente și resurse, în vederea creșterii integrității, reducerii vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul de evaluare culturală și intervenție asupra patrimoniului cultural.

Capacitatea administrativă în domeniul protejării patrimoniului cultural trebuie consolidată (finanțarea și ocuparea posturilor vacante cu specialiști, pregătirea continuă a funcționarilor), regulamentele de organizare și funcționare ale comisiilor de specialitate în domeniul protejării patrimoniului cultural de pe lângă minister sau serviciile publice deconcentrate ale acestuia trebuie completate cu prevederi privind declararea intereselor și motivarea deciziilor, fiind necesară o unificare a procedurilor la nivelul serviciilor publice deconcentrate.

Totodată, este resimțită nevoia implementării unui sistem electronic de gestiune a atribuțiilor ministerului, serviciilor publice deconcentrate, instituțiilor din subordine în domeniul protejării patrimoniului cultural și a altor entități responsabile.

De-a lungul timpului au fost identificate mai multe vulnerabilități ale domeniului cultural, conturate și prin rapoartele organelor de control (Curtea de Conturi, Corpul de control al ministrului etc.), care au dus adesea la diverse incidente de integritate. Multe dintre acestea au avut drept cauză lipsa unei educații anticorupție a persoanelor implicate, precum și lipsa unor instrumente adecvate de prevenție (cod de etică, proceduri etc.) la nivelul comisiilor de specialitate, serviciilor deconcentrate și al instituțiilor publice de cultură.

În urma implementării SNA 2016-2020 la nivelul Ministerului Culturii, au fost identificate mai multe bune practici [ex.: din Pactul de integritate implementat de către Ministerul Culturii și consorțiul de organizații neguvernamentale format din Transparency Internațional România (denumit în continuare TI-Ro) și Institutul pentru Politici Publice (IPP) în cadrul proiectului E- cultura: Biblioteca digitală a României; proiectul CultureHack - privind reutilizarea datelor deschise din sectorul cultural (Hackathon - competiție cu date deschise), derulat de Ministerul Culturii împreună cu Secretariatul General al Guvernului și cu Centrul pentru Inovare Publică], care au dus la creșterea gradului de transparență și prevenire a riscurilor de corupție în domeniul cultural. De asemenea, încadrarea în noua SNA va conduce la posibilitatea continuării și extinderii ariei de aplicabilitate a bunelor practici în domeniul asigurării transparenței cheltuirii fondurilor publice.

Astfel, încadrarea în Strategia Națională Anticorupție a unui obiectiv specific cu privire la domeniul cultural va contribui la identificarea corectă și eficace a cazurilor de incompatibilități și conflicte de interese, precum și a faptelor de corupție, odată cu creșterea gradului de educație anticorupție și informare a publicului cu privire la impactul fenomenului corupției.

● CAPACITATEA NAȚIONALĂ DE RĂSPUNS

D.1. Arhitectura instituțională de prevenire și combatere a fenomenului corupției

În România, principalele instituții publice a căror activitate se încadrează în sfera luptei împotriva corupției sunt următoarele: MJ, Ministerul Afacerilor Interne (denumit în continuare MAI), prin Direcția Generală Anticorupție (denumită în continuare DGA) și Poliția Română, Agenția Națională de Integritate (denumită în continuare ANI),

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (denumit în continuare PÎCCJ), Direcția Națională Anticorupție (denumită în continuare DNA) și Departamentul pentru lupta antifraudă (denumit în continuare DLAF) și Corpul de control al prim-ministrului.

Ca organ al puterii executive, MJ elaborează politicile publice, strategiile și planurile de acțiune în domeniul justiției, al prevenirii și combaterii corupției și formelor grave de criminalitate, inclusiv prin raportare la obiectivele programului de guvernare. În subordinea Ministerului Justiției, își desfășoară activitatea Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (denumită în continuare ANABI), care are drept scop asigurarea unei creșteri a ratei de executare a ordinelor de confiscare dispuse în materie penală, printr-o administrare eficientă a bunurilor sechestrate care sunt repartizate Agenției de procurori și judecători.

Implementarea SNA se realizează sub autoritatea și în coordonarea Ministrului Justiției, cu raportare către Guvern. Totodată, pentru sprijinirea procesului de monitorizare și de implementare a măsurilor prevăzute de strategie, Direcția de Prevenire a Criminalității (denumită în continuare DPC) din cadrul MJ asigură Secretariatul tehnic al SNA.

Agencia Națională de Integritate se ocupă de colectarea, monitorizarea și verificarea declarațiilor de avere și interese, în vederea identificării incompatibilităților, conflictelor de interese și averilor nejustificate. ANI este o instituție autonomă, neaflându-se sub egida vreunei alte autorități sau instituții publice. Agenția monitorizează dacă instituțiile publice și-au colectat și publicat declarațiile de avere ale funcționarilor din cadrul lor și verifică corectitudinea acestora. ANI aplică sancțiuni doar în cazul nedeunerii declarațiilor. În cazul în care descoperă nereguli în declarații, agenția sesizează cazul autorităților competente.

Ministerul Public instrumentează cazurile de mică corupție, prin parchetele de pe lângă tribunale, parchetele de pe lângă tribunalele specializate, parchetele militare, precum și prin parchetele de pe lângă curțile de apel.

Direcția Națională Anticorupție este o structură de parchet specializată în combaterea corupției mari și medii. Este creată ca un instrument necesar în descoperirea, investigarea și aducerea în fața instanței a cazurilor de corupție medie și mare. Prin activitatea sa, contribuie la reducerea corupției, în sprijinul unei societăți democratice apropiate de valorile europene. DNA este o entitate independentă în raport cu instanțele judecătorești, cu parchetele de pe lângă acestea, precum și în relațiile cu celelalte autorități publice.

Ministerul Afacerilor Interne elaborează politici publice în materie și are în subordine o structură care abordează în mod specializat diferite segmente ale activității de prevenire și combatere a corupției. Direcția Generală Anticorupție exercită atribuții de prevenire și combatere a corupției la nivelul MAI, desfășurând activități de investigare și cercetare a faptelor de corupție săvârșite de personalul MAI. DGA a sprijinit PÎCCJ și DNA în activitatea de instrumentare a unor dosare penale complexe, iar [decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 21 din 07 iulie 2020](#) a clarificat sfera de competență a acestei instituții. Totuși, în perspectivă, este necesară analiza și, după caz, revizuirea cadrului normativ și de funcționare a DGA, pentru adaptarea capacității operaționale la tendințele și dinamica fenomenului de corupție.

Poliția Română efectuează activități de prevenire și combatere a corupției, conform competențelor legale. Astfel, Poliția Română, prin structurile de investigare a criminalității economice, desfășoară activități de investigare și cercetare a infracțiunilor, inclusiv a celor de corupție. De asemenea, Poliția Română, prin structurile de operațiuni speciale, utilizează investigatori sub acoperire și desfășoară activități pentru punerea în executare a unor mandate de supraveghere tehnică și în cazurile de corupție.

Departamentul pentru lupta antifraudă se organizează ca structură cu personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, acesta îndeplinind următoarele funcții:

- a) funcția de coordonare a luptei antifraudă, în scopul asigurării unei protecții efective și echivalente a intereselor financiare ale Uniunii Europene în România;
- b) funcția de control, în scopul identificării de nereguli, fraude și alte activități ilicite ce aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene în România.

Având în vedere componenta de prevenire și educație a acestui demers strategic, implementarea măsurilor necesită sprijinul punctual și al altor parteneri instituționali, precum: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Ministerul Sănătății și Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Corpul de control al prim-ministrului și structurile de control din cadrul administrației publice centrale desfășoară activități de control administrativ constând în verificarea respectării dispozițiilor legale referitoare la organizare și funcționare, respectiv la îndeplinirea atribuțiilor generale și specifice aparținând entităților publice controlate, având ca scop depistarea eventualelor abateri.

D.2. Limite de acțiune ce afectează capacitatea națională de prevenire și combatere a corupției

- Lipsa asumării de către palierul politic a agendei naționale anticorupție și a angajamentului de a nu afecta cadrul legislativ și instituțional din domeniul anticorupției;
- Raportarea neunitară a incidentelor de integritate și asumarea unor abordări formaliste privind măsurile de remediere a acestora;
- Necesitatea consolidării structurilor de prevenire la nivelul instituțiilor publice, precum și a celor de control intern și audit, alături de specializarea analizei de riscuri instituționale, inclusiv prin întărirea rolului de coordonare

metodologică a Corpului de control al prim- ministrului în domeniul controlului administrativ desfășurat la nivelul administrației publice;

- Educația anticorupție reprezintă o prioritate majoră. Există un deficit semnificativ de cunoaștere de către angajați și manageri a standardelor legale de integritate (protecția avertizorului în interes public, consilierea etică, interdicțiile post- angajare - pantouflage, gestionarea funcțiilor sensibile). Totodată, cetățeanul trebuie să își cunoască drepturile, inclusiv prin derularea unor activități de educație pentru promovarea integrității, și să aibă acces la mecanisme clare și eficiente de semnalare a corupției;
- Intensificarea eforturilor de consolidare a integrității în mediul de afaceri, inclusiv în întreprinderile publice, mai ales prin promovarea unor inițiative sectoriale de consolidare a standardelor de integritate și a mediului de conformitate în mediul de afaceri;
- Din rapoartele transmise de UAT-uri, se poate remarca o abordare formalistă a prevenirii corupției la nivel local, deși față de ciclul strategic anterior, au apărut într-un număr semnificativ de UAT-uri proceduri interne privind: declararea cadourilor, prevenirea conflictelor de interese și incompatibilităților și instituția avertizorului în interes public. Prevederile privind interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul) și informațiile privind publicarea datelor în format deschis sunt puțin cunoscute și aplicate de către personalul din UAT-uri.

• OBIECTIVE GENERALE SI DIRECȚII DE ACȚIUNE

Obiectivele generale și direcțiile de acțiune cuprinse în acest capitol au în vedere și se completează cu prevederile celorlalte strategii naționale și sectoriale relevante.

OBIECTIV GENERAL NR. 1 - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL ORGANIZAȚIONAL

Obiectiv specific nr. 1.1. - Implementarea măsurilor de integritate la nivel național

1. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a declarației privind asumarea unei agende de integritate organizațională;
2. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a planului de integritate, urmare consultării angajaților și a evaluării de risc conform [HG nr. 599/2018](#) și asigurarea resurselor necesare implementării acestuia;
3. Evaluarea anuală a modului de implementare a planului și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute;
4. Identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora, conform [HG nr. 599/2018](#);
5. Identificarea, evaluarea și raportarea unitară a incidentelor de integritate, conform [HG nr. 599/2018](#), precum și stabilirea unor măsuri de prevenire și/sau control urmare producerii acestora;
6. Transmiterea contribuțiilor solicitate de secretariatul tehnic și participarea la activitățile de coordonare și monitorizare a strategiei;
7. Intensificarea utilizării noului portal al SNA pentru creșterea gradului de informare al publicului despre monitorizarea implementării SNA, a noilor tendințe și evoluții în domeniul integrității;
8. Monitorizarea elaborării și implementării planului de integritate în cadrul a trei instituții publice, în sistem pilot;
9. Îmbunătățirea criteriilor de selecție, promovare și/sau recompensare a persoanelor aflate în funcții publice, prin consolidarea garanțiilor de integritate, luând în calcul inclusiv abaterile de la normele etice.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.		Trim. I 2022
2.		Sem. I 2022
3.	Autoritățile și instituțiile publice	Anual
4.		Anual
5.		Anual
6.		Permanent
7.		Permanent
8.	MJ	Permanent
9.	MAI, ANFP	2023

Obiectiv specific nr. 1.2. - Îmbunătățirea cooperării internaționale în domeniul integrității

1. Promovarea unui rol activ al României în cadrul inițiativelor regionale și internaționale anticorupție;
2. Îmbunătățirea schimbului de informații și cooperării cu autoritățile și structurile similare din alte state, organismele și agențiile internaționale în vederea promovării integrității;
3. Creșterea gradului de utilizare a instrumentelor prevăzute în documentele adoptate la nivel regional sau internațional care vizează cooperarea internațională în prevenirea și combaterea fenomenului corupției.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.		Permanent
2.	Autoritățile și instituțiile publice cu responsabilități și atribuții în cooperarea internațională privind prevenirea și combaterea fenomenului corupției	Permanent

OBIECTIV GENERAL NR. 2 - REDUCEREA IMPACTULUI CORUPȚIEI ASUPRA CETĂȚENILOR

1. Creșterea gradului de educație anticorupție a cetățenilor și oficialilor publici, cu accent pe drepturile acestora în relația cu autoritățile și instituțiile publice și impactul corupției asupra serviciilor publice;
2. Consolidarea profesionalismului în cariera personalului din sectorul public, inclusiv prin aplicarea efectivă a mecanismelor de evaluare a performanțelor, evitarea numirilor temporare în funcțiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare în sectorul public și asigurarea stabilității funcției publice;
3. Asigurarea unei protecții efective a cetățenilor care sesizează presupuse incidente de integritate săvârșite de furnizorii de servicii publice;
4. Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupției "mici", inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);
5. Digitalizarea serviciilor publice care pot fi automatizate, cu scopul de a reduce riscurile de corupție generate de interacțiunea directă cu oficialii publici;
6. Reglementarea transparentă a procedurilor de obținere cu celeritate (sau în regim de urgență) a serviciilor publice;
7. Evaluarea ex-post a politicilor publice din perspectiva performanței și a rentabilității cheltuielilor publice.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	ANFP, ME, INA și administrația publică locală	Permanent
2.	ANFP și autoritățile și instituțiile publice	Permanent
3.	Autoritățile și instituțiile publice	Permanent
4.	Autoritățile și instituțiile publice	2021-2025
5.	AADR, în parteneriat cu autoritățile și instituțiile publice	Permanent
6.	Furnizorii de servicii publice	2022
7.	Autoritățile și instituțiile publice care gestionează documentele de politici publice avute în vedere	Permanent

OBIECTIV GENERAL NR. 3 - CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI INSTITUȚIONAL ȘI A CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATAREA CORUPȚIEI

Obiectiv specific nr. 3.1. - Eficientizarea măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative, precum și prin asigurarea implementării lor efective

1. Revizuirea cadrului normativ privind consilierul de etică în scopul consolidării statutului și mandatului acestuia (raportat la evoluțiile ulterioare: analiza necesității de consolidare a statutului consilierului de etică prin reglementarea ca funcție distinctă, fără cumularea cu atribuțiile de serviciu derulate în mod curent, cu considerarea modificării statutului temporar - fie în sensul permanentizării, fie în sensul majorării perioadei de 3 ani);
2. Asigurarea funcționării unei rețele naționale a consilierilor de etică (evenimente anuale cu caracter formativ și de diseminare a celor mai bune practici);
3. Asigurarea de către instituțiile tutelare a aplicării efective și unitare a legislației de transpunere a [Directivei 2019/1937](#) în toate structurile subordonate acestora, inclusiv în cadrul întreprinderilor publice;
4. Derularea de sesiuni de informare adresate sectorului public și a celui privat privind noul cadru legislativ de transpunere a [Directivei 2019/1937](#);
5. Elaborarea unui ghid privind protecția avertizorilor în interes public care va include bune practici identificate la nivel național și european;
6. Instituirea unui cadru normativ unitar de reglementare a interdicțiilor post-angajare din sistemul public în sistemul privat și vice-versa, a unor proceduri de control privitor la respectarea acestora și a sancțiunilor aferente încălcării interdicțiilor, precum și instituirea unor proceduri de verificare a priori de către angajatorii din sectorul privat a respectării interdicțiilor la angajare.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	ANFP, MDLPA, MJ	2022-2024
2.	ANFP și INA	Permanent
3.	Administrația publică centrală și locală Sectorul privat vizat de Directivă	Permanent
4.	MJ ANI	Anual
5.	MJ ANI	2024
6.	ANFP, ANI, MIPE, ANAP, MF, MJ, CCPM	2024

Obiectiv specific nr. 3.2. - Extinderea culturii transparenței pentru o guvernare deschisă în administrația publică

1. Monitorizarea și evaluarea aplicării de către administrația publică centrală și locală a standardului general de publicare a informațiilor de interes public prevăzut în Anexa nr. 4;

(Anexa nr. 4 va include și următorii indicatori: publicarea anuală a sumei fondurilor europene atrase de fiecare instituție centrală și evidențierea acestui aspect pe pagina de internet a instituției; publicarea pe pagina de internet a autorității contractante a documentelor privind execuția contractului: declarații de calitate și conformitate, procese verbale de recepție, ordine de plată);

2. Modificarea cadrului legislativ în vederea asigurării aplicării uniforme a standardului general de publicare a informațiilor de interes public ex-officio la nivelul autorităților publice centrale și locale;
3. Asigurarea cadrului operațional și legal în vederea utilizării platformei E-consultare - catalog centralizat de publicare a proiectelor de acte normative spre consultare publică;
4. Dezvoltarea platformei CONECT (Catalogul Organizațiilor Neguvernamentale pentru Evidență, Consultare și Transparență) pentru a sprijini preluarea adecvată de către autoritățile administrației publice a specializării de la nivelul societății civile;
5. Consolidarea și extinderea platformei Registrului Unic de Transparență a Intereselor (RUTI) la nivelul Parlamentului României și administrației publice locale, precum și prin creșterea gradului de conștientizare a importanței principiilor integrității și transparenței și integrității în procesele decizionale.
6. Actualizarea evidenței unice a persoanelor juridice fără scop patrimonial cu statut de utilitate publică și sprijinirea autorităților inițiatoare în vederea realizării monitorizării și evaluării aplicării prevederilor [O.G. nr 26 /2000](#) în materia statutului de utilitate publică.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	SGG	Permanent
2.	SGG	2022
3.	SGG	2022-2023
4.	SGG	2022
5.	Parlamentul României SGG	Permanent
6.	SGG	Permanent

Obiectiv specific nr. 3.3. - Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale

1. Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice;
2. Auditarea externă a sistemelor de integritate organizațională la nivelul administrației publice centrale și, ulterior, la nivelul administrației publice locale;
3. Evaluarea mecanismului de control intern managerial din perspectiva standardului nr. 1 - etica, integritatea, în vederea identificării vulnerabilităților aferente;
4. Întărirea mecanismelor de gestionare a riscurilor de corupție prin dezvoltarea de aplicații informatice dedicate acestora;
5. Elaborarea Strategiei Naționale pentru lupta antifraudă 2021-2027, sub coordonarea Departamentului pentru lupta antifraudă;
6. Organizarea de acțiuni de conștientizare și de formare profesională în vederea eficientizării cooperării cu EPPO în cursul investigațiilor sau al urmărilor penale desfășurate, în conformitate cu principiul cooperării loiale.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	Structurile de audit intern din cadrul instituțiilor publice	O dată la doi ani
2.	Curtea de Conturi	2023
3.	Curtea de Conturi	2024
4.	AADR în parteneriat cu autoritățile și instituțiile publice centrale și locale	Permanent
5.	DLAF Guvernul României	2022
6.	PÎCCJ DNA CSM DLAF	Anual

OBIECTIV GENERAL NR. 4 - CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII ÎN DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE

Obiectiv specific nr. 4.1. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate

1. Consolidarea mecanismului de priorizare a alocațiilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS privind utilizarea fondurilor publice conform unor metodologii specifice;
2. Transparentizarea utilizării resurselor publice prin publicarea centralizată a datelor privind achizițiile din sănătate (pe site-ul [www.ms.ro](#) și alte platforme informatice);
3. Suplimentarea și consolidarea structurilor de control și integritate ale MS și CNAS;

4. Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurați sociale de sănătate;
5. Consolidarea mecanismului de trasabilitate a medicamentelor pe piața românească;
6. Introducerea în contractul de management al spitalelor publice a unor indicatori de evaluare prin care actele de corupție, incompatibilitățile, abuzurile și conflictele de interese ale personalului din subordine să fie considerate eșecuri de management;
7. Optimizarea implementării Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, în cadrul sistemului de sănătate publică;
8. Desfășurarea de activități continue de îndrumare metodologică pe teme privind transparența, etica și integritatea, dedicate personalului din instituțiile din sistemul de sănătate publică.

Monitorizarea implementării acestui obiectiv specific va fi realizată de către un Grup de lucru dedicat, care se va reuni trimestrial. Procedura de monitorizare va fi detaliată în cadrul Metodologiei de monitorizare a implementării strategiei, aprobată prin Ordin al Ministrului Justiției, după consultarea platformelor de cooperare.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	MS și CNAS	2023
2.	MS	Permanent
3.	MS și CNAS	2022
4.	MS și CNAS	2022
5.	MS	2022
6.	MS	2022
7.	MS	2025
8.	MS și CNAS	Permanent

Obiectiv specific nr. 4.2. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație

1. Abordarea în cadrul disciplinelor ce vizează dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale și civice în cadrul învățământului preuniversitar a tematicilor referitoare la prevenirea victimizării și discriminării, statul de drept, gestionarea agresivității și prevenirea corupției;
2. Aprobarea unui ghid pentru elaborarea codului de etică, adaptat nevoilor specifice, la nivelul unităților de învățământ preuniversitar;
3. Consolidarea publicării standardizate a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/instituțiilor de învățământ (publicare centralizată/agregată);
4. Extinderea protocolului privind educația juridică în școli inclusiv pentru mediul universitar;
5. Consolidarea mecanismelor de autorizare / acreditare / certificare a furnizorilor de cursuri anticorupție din perspectiva calității serviciilor, inclusiv prin instituirea unui mecanism de evaluare continuă a calității serviciilor și dezvoltarea unui mecanism de selecție aleatorie a evaluatorilor ANC prezenți la examenele de certificare în urma derulării cursurilor cu respectarea obligațiilor de evitare a conflictelor de interese și pantouflage-ul între aceștia și furnizorii de formare;
6. Reglementarea la nivelul legislației primare a situațiilor care pot genera conflicte de interese sau incompatibilități în rândul personalului didactic, precum practicile de tipul meditațiilor acordate de către personalul didactic elevilor de la propriile clase, participarea la after-school-urile deținute de către personalul didactic a elevilor de la propriile clase, elaborarea subiectelor de examinare de către personalul didactic pentru elevii de la propriile clase;
7. Creșterea obiectivității prin identificarea de soluții IT în vederea desemnării componenței formatelor de evaluare din cadrul sistemului de învățământ (precum ARACIS, ARACIP, CNPEE);
8. Asigurarea corectitudinii evaluărilor cadrelor didactice în conformitate cu obiectivele programelor de studii și cu normele de integritate prin stabilirea unei proceduri standard de selecție aleatorie a membrilor comisiilor de evaluare a acestora;
9. Organizarea de cursuri de etică și integritate, cu accent pe cele destinate cadrelor didactice din învățământul superior care predau cursuri de etică și integritate, și punerea accentului pe aspecte de etică în cursurile de metodologie a cercetării în cadrul învățământului universitar;
10. Utilizarea de softuri anti-plagiat atât pentru evaluările majore (lucrări de licență, disertație, teze de doctorat etc.) din învățământul superior, cât și pentru evaluările curente din cadrul programelor de studii (de exemplu, eseuri);
11. Uniformizarea aplicării standardelor de integritate prin exercitarea de către Ministerul Educației a unui rol activ de sprijin / îndrumare metodologică a tuturor responsabililor de implementarea SNA din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea sa, inclusiv prin elaborarea de proceduri model;

12. Transparentizarea și standardizarea proceselor de luare a deciziilor în domeniul asigurării calității, concomitent cu clarificarea rolurilor instituțiilor publice cu responsabilități în domeniu (de exemplu, MEN - ARACIS), astfel încât deciziile din domeniu să fie predictibile și ușor de urmărit de către beneficiarii lor și de către societate per ansamblu. De exemplu, transparentizarea modului de stabilire a numărului maxim recomandat de studenți școlarizați;

13. Evaluarea impactului și, după caz, revizuirea periodică a instrumentelor de monitorizare, evaluare și sancționare a abaterilor de la etica și integritatea academică.

Monitorizarea implementării acestui obiectiv specific va fi realizată de către un Grup de lucru dedicat, care se va reuni trimestrial. Procedura de monitorizare va fi detaliată în cadrul Metodologiei de monitorizare a implementării strategiei, aprobată prin Ordin al Ministrului Justiției, după consultarea platformelor de cooperare.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	ME, inspectorate școlare și CCD, unități de învățământ preuniversitar	Permanent
2.	ME, inspectorate școlare și unitățile de învățământ preuniversitar	2022
3.	ME, inspectorate școlare, universități, unități de învățământ preuniversitar	Permanent
4.	MEN, CSM, MJ, MP, ICCJ	2023
5.	ME	2023-2024
6.	ME	2022-2023
7.	ME	2022-2023
8.	ME	2022
9.	ME, unități de învățământ universitar	Permanent
10.	ME, unități de învățământ universitar	Permanent
11.	ME	Permanent
12.	ME	2022-2023
13.	MEN	Anual

Obiectiv specific nr. 4.3. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală

1. Crearea unui cadru unitar de reglementare cu privire la procedurile administrative disponibile la nivelul UAT-urilor, reducând astfel gradul de vulnerabilitate;
2. Digitalizarea procesului de obținere a autorizațiilor (în ceea ce privește cele cinci proceduri administrative descrise în cadrul Studiului privind analiza procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție) și minimalizarea interacțiunii dintre funcționarul public și cetățean;
3. Actualizarea anuală a scorului index al integrității în cadrul administrației publice locale;
4. Realizarea unor proiecte/activități în comun cu participarea autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile, având ca obiectiv prevenirea corupției, promovarea eticii și integrității;
5. Stabilirea unor condiții de eligibilitate din perspectiva cadrului de integritate aplicabil pentru APL în vederea accesării fondurilor publice;
6. Transparentizarea procedurilor de alocare de fonduri prin programele naționale de investiții și eficientizarea mecanismelor de colectare și publicare de date referitoare la implementarea proiectelor finanțate prin program.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	MDLPA în cooperare cu asociațiile reprezentative ale UAT - urilor, UAT-urile	2024
2.		2023-2024
3.		Anual
4.		Anual
5.		2023
6.		2023

Obiectiv specific nr. 4.4. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice

1. Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii (măsură preluată din SNA 20122015);
2. Elaborarea unei hărți naționale de risc, care să aibă drept scop identificarea funcțiilor implicate în achiziții publice care sunt vulnerabile la corupție, a domeniilor în care achizițiile publice sunt mai expuse corupției și a etapelor procedurilor de achiziții publice în care apar indicii de corupție;
3. Atragerea și menținerea în sistem a personalului specializat în achiziții publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, profesionalizarea personalului și asigurarea unui regim de protecție adecvat împotriva tentativelor de intimidare sau corupere;
4. Elaborarea unor ghiduri pentru achiziții publice directe și modele de proceduri pentru procedurile instituționale exceptate de la [Legea nr. 98/2016](#) privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

5. Continuarea reformei controlului ex-ante prin creșterea capacității personalului implicat în această activitate de a identifica acele elemente care pot afecta intensitatea și calitatea competiției în cadrul procedurilor de atribuire verificate;
6. Încurajarea utilizării unor abordări inovative pentru implicarea societății civile în monitorizarea integrității achizițiilor publice;
7. Adăugarea în documentația de achiziții a unor chestionare privind programele de integritate ale ofertanților.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	MJ în cooperare cu PÎCCJ	2023
2.	MJ, PÎCCJ și DNA în colaborare cu ANAP	2024
3.	ANAP, MDLPA și ANFP	2023
4.	ANAP	2024
5.	ANAP	Anual
6.	ANAP în parteneriat autoritățile și instituțiile publice și cu societatea civilă	Anual
7.	ANAP în colaborare cu MJ	2024

Obiectiv specific nr. 4.5. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri

1. Continuarea demersurilor României de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, și, în special, în Grupul de lucru Anti-mită.
- Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Convenția OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrată în vigoare la data de 15 februarie 1999 și punerea în aplicare a acesteia;
2. Reglementarea introducerii funcției de conformitate în cadrul întreprinderilor publice și crearea unui standard ocupațional adecvat pentru ofițerii de conformitate;
 3. Dezvoltarea unui sistem național de monitorizare a conformității din perspectiva integrității, la nivelul întreprinderilor publice;
 4. Consolidarea utilizării planurilor de integritate ca instrumente manageriale pentru promovarea integrității organizaționale în cadrul întreprinderilor publice;
 5. Realizarea schimbului de bune practici în implementarea programelor de integritate între mediul privat și sectorul public;
 6. Publicarea în format deschis a indicatorilor economici și de performanță (inclusiv a bugetelor și subvențiilor primite de la autorități publice) pentru întreprinderile la care statul este acționar, atât prin structuri ale administrației publice centrale, cât și locale;
 7. Elaborarea unui studiu privind incidentele de integritate și a măsurilor de remediere luate în mediul de afaceri din România;
 8. Aplicarea standardelor aferente open contracting data;
 9. Încurajarea operatorilor privați să introducă în contracte clauze anticorupție, care să permită părții care nu se află în culpă să denunțe unilateral contractul în cazul în care cealaltă parte este condamnată definitiv pentru corupție și să utilizeze chestionare de due diligence pentru evaluarea programelor de integritate ale partenerilor de afaceri, pe întreg lanțul de aprovizionare și distribuție.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	MJ în cooperare cu SGG, DNA și MAE	Permanent, cu evaluare anuală
2.	MF	2022
3.	MF	2023
4.	Întreprinderile publice	Permanent
5.	MJ și reprezentanții platformei de cooperare a mediului de afaceri	Anual
6.	Instituții publice la nivel central și local care au în autoritate întreprinderi la care statul este acționar	Semestrial, începând cu anul 2022
7.	MJ și reprezentanții platformei de cooperare a mediului de afaceri	2024
8.	Autoritățile și instituțiile publice	2022
9.	MJ în cooperare cu reprezentanții platformei de cooperare a mediului de afaceri	2024

Obiectiv specific nr. 4.6. - Creșterea transparenței publicității politice și a integrității finanțării partidelor politice, precum și a integrității alegerilor și referendumurilor

1. Includerea unei definiții a publicității politice în [Legea nr. 334/2006](#) privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
2. Creșterea transparenței informațiilor privind publicitatea politică online, precum și persoanele implicate în finanțarea, pregătirea, amplasarea și distribuția de publicitate politică, concomitent cu marcarea ca atare a publicității politice;

3. Raportarea și centralizarea electronică a informațiilor privind finanțarea activității curente a partidelor politice, finanțarea campaniilor electorale și a campaniilor pentru referendum;
4. Asigurarea publicității în formate accesibile a surselor de finanțare a activității partidelor politice, a campaniilor electorale și a campaniilor pentru referendum, precum și a cheltuielilor aferente;
5. Modificarea criteriilor de acordare a subvențiilor de la bugetul de stat pentru activitatea partidelor politice, în vederea extinderii ariei de acordare a acestora și în cazul partidelor politice care, deși nu au obținut mandate în Parlament sau în consiliile județene, beneficiază de un grad de reprezentativitate semnificativ;
6. Formarea continuă a persoanelor care pot deveni membri ai birourilor electorale și ai oficiilor electorale, a experților electorali, precum și a operatorilor de calculator, cu privire la aspectele de integritate specifice proceselor electorale și la diminuarea riscurilor de corupție, precum și instituirea unui mecanism de evaluare a performanțelor acestora;
7. Reglementarea și punerea la dispoziția birourilor electorale și a oficiilor electorale a unui instrument informatic de verificare a decăderilor și interdicțiilor privind dreptul de a fi ales și dreptul de a ocupa o funcție publică eligibilă;
8. Adoptarea măsurilor necesare pentru operaționalizarea Rețelei electorale naționale reglementate de [Legea nr. 208/2015](#) privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	AEP, Parlamentul României	Sem. II 2022
2.	AEP	Permanent, începând cu anul 2023
3.	AEP	Anual. La sfârșitul fiecărei campanii electorale și campanii pentru referendum
4.	AEP	Anual. La sfârșitul fiecărei campanii electorale și campanii pentru referendum
5.	AEP, Parlamentul României	Sem. II 2022
6.	AEP	Permanent, începând cu anul 2023
7.	AEP, Parlamentul României	Sem. II 2023
8.	AEP, Guvernul României	Sem. II 2022

Obiectiv specific nr. 4.7. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului

1. Îmbunătățirea transparenței procesului legislativ:

(i) prin dezvoltarea în continuare a regulilor privind dezbaterea, consultările și audierile publice, incluzând criterii pentru un număr limitat de circumstanțe în care să fie ținute ședințe secrete și asigurarea implementării acestora în practică;

(ii) prin evaluarea practicii existente și revizuirea în consecință a regulilor pentru a asigura publicitatea în timp util a proiectelor legislative, amendamentelor la aceste proiecte, precum și a agendelor și rezultatelor ședințelor comisiilor, și pentru a asigura termene adecvate pentru depunerea amendamentelor și

(iii) prin luarea măsurilor corespunzătoare pentru ca procedura de urgență să fie aplicată cu titlu de excepție într-un număr limitat de circumstanțe;

2. Asigurarea existenței unui mecanism de respectare a Codului de conduită atunci când este necesar;

3. Stabilirea unui set robust de reguli cu privire la cadouri, ospitalitate, favoruri și alte beneficii pentru parlamentari și asigurarea că un astfel de sistem este înțeles și aplicat în mod corespunzător;

4. Introducerea de reguli privind modul în care membrii Parlamentului să interacționeze cu persoane care desfășoară activități de lobby și alți terți care încearcă să influențeze procesul legislativ;

5. Analizarea și îmbunătățirea sistemului de imunități al senatorilor în exercițiu, inclusiv al acelor care sunt și actuali sau foști membri ai Guvernului, inclusiv prin reglementarea unor criterii clare și obiective privind deciziile de ridicare a imunității;

6. Autoritatea parlamentară să înființeze pentru membrii săi (i) un sistem de consiliere prin care parlamentarii să poată solicita sfaturi în materie de integritate și (ii) să ofere formare specializată și regulată cu privire la implicațiile normelor existente și a celor care vor fi adoptate în materia prezervării integrității parlamentarilor, inclusiv viitorul Cod de conduită;

7. Asigurarea unei cooperări interinstituționale corespunzătoare cu privire la raportarea gradului de implementare a recomandărilor formulate de organisme internaționale în materia luptei împotriva corupției.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	Parlamentul României	Trim. II 2022
2.		Trim. I 2022
3.		Trim. I 2022
4.		Trim. I 2022
5.	Senatul României	Trim. I 2022
6.		Trim. I 2022

Obiectiv specific nr. 4.8. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul protecției mediului înconjurător

1. Instruirea personalului din cadrul autorităților publice centrale și locale și a reprezentanților sectorului privat cu privire la aspectele de integritate specifice domeniului mediului înconjurător (inclusiv gestionarea conflictelor de interese în procesul de aplicare a legislației de mediu și de utilizare a resurselor naturale) și diminuarea riscurilor de corupție;
2. Identificarea activităților care sunt cele mai vulnerabile la corupție;
3. Colaborarea cu PÎCCJ, CSM, INM, ME și MAI în vederea dezvoltării unei curricule pt formarea profesională a practicienilor implicați în prevenirea și combaterea criminalității de mediu, care să includă aspecte privind prevenirea și combaterea faptelor de corupție asociate (Recomandare 8. GENVAL - ar trebui să ofere mai multe oportunități de formare pentru practicienii implicați în depistarea și/sau combaterea infracțiunilor împotriva mediului (de exemplu poliția, autoritățile vamale, procurori și judecători);
4. Dezvoltarea/consolidarea parteneriatelor cu organizațiile non-guvernamentale/sectorul privat ce activează în domeniul protecției mediului (GENVAL 10.1.2. 2. statele membre sunt încurajate să elaboreze instrumente eficiente de cooperare cu ONG-urile pentru îmbunătățirea soluționării plângerilor din domeniul mediului, precum cele stabilite între autoritățile române și Greenpeace; (a se vedea 5.1.5 și 5.5).

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	MM și instituțiile subordonate, sub autoritate, în coordonarea acestuia	Anual
2.	MM și instituțiile subordonate, sub autoritate, în coordonarea acestuia	2023
3.	MM și instituțiile subordonate, sub autoritate, în coordonarea acestuia PÎCCJ CSM INM ME MAI	2022-2023
4.	MM și instituțiile subordonate, sub autoritate, în coordonarea acestuia PÎCCJ	Permanent

Obiectiv specific nr. 4.9. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul protejării patrimoniului cultural

1. Adoptarea unui cadru transparent, bazat pe criterii obiective pentru numirea, organizarea și funcționarea comisiilor de specialitate;
2. Identificarea situațiilor care pot genera conflicte de interese pe parcursul emiterii certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor;
3. Adoptarea unui cod de etică pentru membrii comisiilor de specialitate, precum și reglementarea obligației membrilor comisiilor de specialitate de a depune declarații de interese;
4. Transparentizarea, simplificarea și informatizarea procesului de emisie a certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor și ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural;
5. Întărirea mecanismului de inspecție și control cu privire la emiterea certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor și ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural;
6. Elaborarea și implementarea de proceduri operaționale având conținut cadru unitar la nivelul serviciilor deconcentrate ale ministerului.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	Ministerul Culturii	2022
2.		Semestrial
3.		2022
4.		2023
5.		2022
6.		2023

OBIECTIV GENERAL NR. 5 - CONSOLIDAREA PERFORMANȚEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI PRIN MIJLOACE PENALE ȘI ADMINISTRATIVE

Obiectiv specific nr. 5.1. - Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local

1. Efectuarea de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA;

2. Alocarea unui sediu nou al DNA și asigurarea resurselor financiare necesare amenajării noului sediu, care să fie adecvat inclusiv din perspectiva structurii de sprijin EPPO și pentru Serviciul Tehnic, care urmează a fi dezvoltat;
3. Dezvoltarea în continuare a Serviciului Tehnic aferent DNA, inclusiv la nivel teritorial (3 centre zonale, cu personal din cei 90 de ofițeri de poliție prevăzuți), pentru a putea îndeplini sarcinile rezultate din aplicarea metodelor speciale de supraveghere tehnică prevăzute de [Codul de procedură penală](#), inclusiv ca o consecință a [Deciziei CCR nr. 51/2016](#);
4. Asigurarea resurselor financiare și umane necesare desfășurării activităților de suport al investigațiilor în cauze de corupție la nivel înalt prin alocarea și bugetarea unui număr suplimentar de 90 de posturi de ofițeri de poliție judiciară în cadrul DNA;
5. Crearea unui Compartiment de analiză a datelor de interes operativ rezultate din dosarele instrumentate de DNA;
6. Analiza anuală a datelor rezultate din rechizitoriile întocmite de procurorii DNA și, respectiv, din hotărârile judecătorești definitive pentru identificarea tipologiilor infracționale;
7. Intensificarea eforturilor de unificare a practicii judiciare în materie de corupție, inclusiv prin promovarea căilor ordinare de atac și a recursurilor în interesul legii;
8. Monitorizarea dosarelor penale mai vechi de 1 an de la data sesizării de către conducătorii parchetelor și stabilirea măsurilor necesare soluționării acestora;
9. Asigurarea sprijinului financiar și de infrastructură pentru Structura de sprijin a procurorilor europeni delegați în România (inclusiv a celor trei birouri teritoriale);
10. Utilizarea efectivă a mecanismelor legale și instituționale de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni;
11. Creșterea capacității Poliției Române și Direcției Generale Anticorupție pentru documentarea, investigarea și cercetarea penală a faptelor de corupție conform competențelor, prin specializarea personalului și asigurarea resurselor materiale și financiare necesare;
12. Dezvoltarea capacității operaționale a structurilor Poliției Române și Direcției Generale Anticorupție care desfășoară activități privind protecția martorilor, constatarea infracțiunilor flagrante, folosirea investigatorilor sub acoperire, colaboratorilor ori informatorilor, respectiv care utilizează metode speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de lege, în cazul infracțiunilor de corupție;
13. Dotarea tehnică și asigurarea resurselor financiare și umane necesare cadrului operațional privind prevenirea și combaterea corupției.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	DNA	Anual
2.	Guvernul României și DNA	2022
3.	DNA	2023
4.	Guvernul României și DNA	2023
5.	DNA	2022
6.	DNA	Anual
7.	PÎCCJ DNA	Anual
8.	Conducătorii parchetelor	Permanent
9.	Guvernul României și DNA	2022
10.	ANABI	Permanent
11.	MAI	Permanent
12.	MAI	Permanent
13.	MAI, Ministerul Public	2025

Obiectiv specific nr. 5.2. - Asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice

1. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law);
2. Consolidarea ANI prin alocarea resurselor financiare și umane necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor din Legea pentru transpunerea directivei privind protecția avertizorilor în interes public;
3. Digitalizarea sistemului de declarare a averilor și intereselor, în vederea automatizării procesului de completare, depunere și procesare;
4. Organizarea de sesiuni de instruire destinate persoanelor care se află sub incidența [Legii nr. 176/2010](#);

5. Elaborarea unui pachet de tip "induction" adresat demnitarilor și cabinetelor acestora, care să faciliteze integrarea în cadrul administrației publice și Parlamentului României, inclusiv din perspectiva normelor de integritate aplicabile;
6. Proiectarea unei platforme digitale de conștientizare și prevenire prin care părțile interesate relevante vor putea clarifica, singure, anumite obligații care vizează cadrul de integritate, pe care acestea trebuie să le respecte.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	ANI	2024
2.		2022
3.		2021-2022
4.		Semestrial
5.	ANI și Parlamentul României	2022
6.	ANI	2024

Obiectiv specific nr. 5.3. - Prevenirea și combaterea corupției, ca facilitator al activității grupurilor de criminalitate organizată

1. Analiza practicii judiciare în materie de corupție asociată criminalității organizate în vederea identificării tipologiilor relevante;
2. Eficientizarea regimului de protecție a personalului implicat în activități de prevenire și combatere a corupției, cu accent pe oficialii care desfășoară activități în legătură cu grupurile de criminalitate organizată;
3. Consolidarea capacității organelor de urmărire penală de a identifica situațiile în care grupurile de criminalitate organizată beneficiază de sprijin din partea unor oficiali;
4. Dezvoltarea unui mecanism care să declanșeze alerte în situația în care sistemele informatice ale agențiilor de aplicare a legii sunt interogate în vederea obținerii ilegale de informații operative;
5. Analiza și, după caz, revizuirea cadrului legislativ de funcționare a DGA în vederea alinierii la exigențele de politică penală generală și pentru adaptarea capacității operaționale la tendința și dinamica fenomenului de corupție.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	DIICOT, DNA, PÎCCJ și MJ	2022-2023
2.	Autoritățile și instituțiile publice care au competențe în lupta împotriva criminalității organizate	Permanent
3.	Ministerul Public și MAI	Permanent
4.	MAI și alte agenții de aplicare a legii	2025
5.	MAI și PÎCCJ	2023

Obiectivul specific 5.4. - Întărirea rolului de coordonare metodologică a Corpului de control al prim-ministrului în domeniul controlului administrativ desfășurat la nivelul administrației publice centrale:

1. Reglementarea funcției de coordonare metodologică a structurilor cu atribuții de control din cadrul ministerelor și autorităților din administrația publică centrală, cu respectarea independenței operaționale a acestora, în vederea creării unui standard de calitate în control, aplicabil la nivelul întregului aparat guvernamental;
2. Consolidarea capacității structurilor de control administrativ din administrația publică centrală de a identifica riscurile și vulnerabilitățile instituționale, implicit pe cele ce vizează aspecte de integritate;
3. Organizarea unor sesiuni de pregătire și perfecționare a personalului cu atribuții de control;
4. Dezvoltarea unui mecanism de cooperare între structurile de control administrativ în vederea desfășurării unor acțiuni de control pluridisciplinare.

Măsura	Instituții responsabile	Termen
1.	SGG	Sem. II 2022
2.	Autoritățile și instituțiile publice	Permanent
3.	CCPM	Anual
4.	CCPM	2023

● IMPLICAȚII PENTRU BUGET

Implementarea strategiei se va realiza în limitele strategiilor fiscal-bugetare pentru perioada 2021-2024. Finanțarea se va asigura din bugetele instituțiilor implicate, în limita sumelor aprobate anual pentru această destinație. Pentru cazurile în care aceste resurse nu sunt încă acoperite, este important ca fiecare instituție publică, autoritate publică și întreprindere publică să își revizuiască prioritățile bugetare pentru a asigura reflectarea în bugetele pentru anii 2021-2025 a resurselor minimale.

În vederea îndeplinirii obiectivelor prezentei strategii vor fi avute în vedere și surse de finanțare alternative celor de la bugetul de stat, precum fondurile structurale aferente perioadei 2021 - 2027 sau finanțarea externă oferită de alte organizații/state (spre exemplu, Banca Mondială, Mecanismul financiar norvegian, asistență bilaterală din partea altor state).

Aplicarea hotărârii de Guvern se va realiza în limitele strategiei fiscal-bugetare în vigoare, precum și în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație prin legile bugetare anuale instituțiilor implicate în implementarea Strategiei.

• IMPLICAȚII JURIDICE

Consolidarea intervenției împotriva corupției va implica și analiza și, după caz, îmbunătățirea legislației incidente, după cum se menționează, sau ar putea rezulta indirect în cuprinsul obiectivelor generale și direcțiilor de acțiune aferente.

Punerea în aplicare a măsurilor preconizate în prezenta strategie va putea implica și adoptarea de acte administrative cu caracter normativ ale instituțiilor implicate.

• MONITORIZARE ȘI EVALUARE

H.1. Organisme responsabile cu coordonarea și monitorizarea implementării strategiei

Implementarea SNA 2021 - 2025 se va realiza sub autoritatea și în coordonarea ministrului justiției, cu raportare către Guvern. MJ va comunica, anual, Parlamentului României, o sinteză a stadiului implementării SNA. În sprijinul procesului de monitorizare se vor menține platformele de cooperare dezvoltate în cadrul strategiilor anterior, respectiv:

- a) platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
- b) platforma administrației publice centrale;
- c) platforma administrației publice locale - coordonată în parteneriat cu MDLPA (care se va ocupa de convocarea acesteia);
- d) platforma mediului de afaceri;
- e) platforma societății civile.

Platformele vor fi convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie. În cadrul platformelor de cooperare, entitățile participante vor prezenta, sintetic, progresele și dificultățile înregistrate în implementarea măsurilor prevăzute de SNA 2021-2025 care sunt în sarcina acestora.

Pentru sprijinirea procesului de monitorizare și de implementare a măsurilor prevăzute de strategie, MJ va asigura secretariatul tehnic al SNA.

H.2. Metodologia de monitorizare a SNA

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Secretariatul tehnic, cu sprijinul instituțiilor reprezentate la nivelul platformelor, va derula activități de monitorizare și suport instituțional pentru implementarea strategiei care vor include:

- realizarea rapoartelor anuale de monitorizare;
- sprijinirea implementării SNA de către autoritățile și instituțiile publice;
- realizarea noului portal SNA;
- centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (anexa nr. 3 la H.G.), în baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate;
- organizarea misiunilor de evaluare tematică și a misiunilor de evaluare tematică ad-hoc;
- realizarea de cercetări și studii;
- realizarea unor stagii de schimb de experiență și bune practici cu instituțiile publice relevante din perspectiva implementării SNA.

În situația apariției unor circumstanțe excepționale care relevă posibila aplicare deficitară a cadrului normativ din materia integrității sau care au fost cauzate de un incident de integritate, ST SNA va putea iniția demersurile de organizare a unor misiuni de evaluare tematică ad-hoc. Scopul acestor misiuni ad-hoc este evaluarea modului de implementare de către instituție a măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, din perspectiva contextului excepțional care a reclamat această măsură.

Stadiul implementării strategiei va fi evaluat pe baza unor rapoarte de monitorizare, elaborate anual de către secretariatul tehnic și vor include evaluări privind stadiul implementării strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere. Rapoartele elaborate de secretariatul tehnic sunt prezentate în cadrul platformelor. Monitorizarea prin mecanismele și măsurile propuse mai sus se va completa cu concluziile rapoartelor periodice emise în formatele internaționale la care România este parte.

Procedurile de monitorizare urmează să fie detaliate în cadrul Metodologiei de monitorizare a implementării strategiei, aprobată prin Ordin al ministrului justiției, după consultarea celor cinci platforme de cooperare.

H.3. Evaluarea ex-post a impactului strategiei

Evaluarea ex-post a impactului strategiei va urmări să analizeze modul de folosire a resurselor, realizarea impactului așteptat și eficiența intervențiilor. Se vor evalua factorii de succes sau de eșec, cât și sustenabilitatea rezultatelor și impactului SNA. Pentru o evaluare adecvată a rezultatelor SNA, evaluarea ex-post trebuie realizată după trecerea unui anumit timp de la implementare. În acest scop pot fi contractați evaluatori externi.

Anexa nr. 2

Seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie

OBIECTIV GENERAL NR. 1 - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL ORGANIZAȚIONAL		
Obiectiv specific nr. 1.1. - Implementarea măsurilor de integritate la nivel național		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a declarației privind asumarea unei agende de integritate organizațională;	Declarație adoptată Declarație distribuită	Adoptarea unei declarații neadaptate contextului instituțional Nivel scăzut de implicare al angajaților
2. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a planului de integritate, urmare consultării angajaților și a evaluării de risc conform H.G. nr. 599/2018 și asigurarea resurselor necesare implementării acestuia;	Plan de integritate adoptat Persoane desemnate pentru monitorizarea implementării planului de integritate Tipuri de resurse efectiv alocate	Nivel scăzut de implicare al angajaților Caracter exclusiv formal al consultării Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
3. Evaluarea anuală a modului de implementare a planului și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute;	Raport de evaluare întocmit și publicat pe site-ul instituției Plan adaptat și publicat pe site-ul instituției, dacă este cazul	Caracter formal al demersului în absența aplicării efective a metodologiei de evaluare a riscurilor
4. Identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora, conform H.G. nr. 599/2018;	Registru riscurilor de corupție completat Nr. de riscuri și vulnerabilități identificate Nr. de măsuri de intervenție Formarea profesională a membrilor Grupului de lucru pentru aplicarea efectivă a metodologiei de evaluare a riscurilor	Caracter formal al demersului în absența aplicării efective a metodologiei de evaluare a riscurilor
5. Identificarea, evaluarea și raportarea unitară a incidentelor de integritate, conform H.G. nr. 599/2018, precum și stabilirea unor măsuri de prevenire și/sau control urmare producerii acestora;	Rapoarte întocmite Nr. de incidente identificate Nr. și tipul de măsuri de prevenire și/sau control luate	Identificarea greșită a faptelor ca incidente de integritate Lipsa de relevanță a datelor provenită din greșita încadrare a faptelor ca incidente de integritate
6. Transmiterea contribuțiilor solicitate de secretariatul tehnic și participarea la activitățile de coordonare și monitorizare a strategiei;	Participarea la reuniunile platformelor de cooperare Transmiterea raportării anuale privind implementarea măsurilor prevăzute în strategie, însoțită de anexele completate urmare a colectării integrale a indicatorilor Participarea la misiunile tematice de evaluare	Transmiterea de date incomplete sau cu întârziere Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
7. Intensificarea utilizării noului portal al SNA pentru creșterea gradului de informare al publicului despre monitorizarea implementării SNA, a noilor tendințe și evoluții în domeniul integrității;	Seturi de date încărcate de instituțiile vizate (prin raportare la obligațiile derivate din SNA) Nr. de accesări ale portalului	Funcționarea deficitară a portalului Acces limitat la internet Lipsa de acuratețe a datelor încărcate Raportarea neunitară
8. Monitorizarea elaborării și implementării planului de integritate în cadrul a trei instituții publice, în sistem pilot	Raport de monitorizare întocmit	Lipsa cooperării managerilor instituțiilor în cadrul proiectului pilot Caracter formal al demersului
9. Îmbunătățirea criteriilor de selecție, promovare și/sau recompensare a persoanelor aflate în funcții publice, prin consolidarea garanțiilor de integritate, luând în calcul inclusiv abaterile de la normele etice.	Analiza legislației realizată Propuneri legislative sau de alt tip elaborate pe baza concluziilor analizei	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
Obiectiv specific nr. 1.2. - Îmbunătățirea cooperării internaționale în domeniul integrității		
1. Promovarea unui rol activ al României în cadrul inițiativelor regionale și internaționale anticorupție	Nr. de evenimente și proiecte prin intermediul cărora s-a promovat rolul activ al RO Nr. și tipul de activități desfășurate	Caracterul formal al implicării Rezerve ale celorlalte state membre cu privire la activitatea RO Neimplementarea recomandărilor internaționale adresate RO

		Comunicarea incompletă sau tardivă a răspunsurilor la solicitările transmise de organizații internaționale
2. Îmbunătățirea schimbului de informații și cooperării cu autoritățile și structurile similare din alte state, organismele și agențiile internaționale în vederea promovării integrității	Nr. de seturi de date/documente conținând informații ce fac obiectul schimbului Nr. de noi demersuri inițiate cu autoritățile și structurile similare din alte state, organismele și agențiile internaționale în vederea promovării integrității	Caracterul formal al implicării Rezerve ale celorlalte state membre cu privire la activitatea RO
3. Creșterea gradului de utilizare a instrumentelor prevăzute în documentele adoptate la nivel regional sau internațional care vizează cooperarea internațională în prevenirea și combaterea fenomenului corupției	Nr. de instrumente utilizate Nr. de demersuri ce implică aspecte de cooperare internațională	Caracterul formal al utilizării instrumentelor Rezerve ale celorlalte state membre cu privire la activitatea RO
Obiectiv general 2 - REDUCEREA IMPACTULUI CORUPȚIEI ASUPRA CETĂȚENILOR		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Creșterea gradului de educație anticorupție a cetățenilor și oficialilor publici, cu accent pe drepturile acestora în relația cu autoritățile și instituțiile publice și impactul corupției asupra serviciilor publice;	Nr. și tip de activități de creștere a educației anticorupție Nr. beneficiarilor activităților de creștere a educației anticorupție Feedback ul dat de participanți cu privire la calitatea activităților de creștere a educației anticorupție; Rezultatele participanților înregistrare la testările de evaluare din cadrul activităților de formare în domeniul anticorupție	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Nivel scăzut de participare și implicare Caracterul formal al activităților Calitatea scăzută a activităților de creștere a educației anticorupție
2. Consolidarea profesionalismului în cariera personalului din sectorul public, inclusiv prin aplicarea efectivă a mecanismelor de evaluare a performanțelor, evitarea numirilor temporare în funcțiile publice de conducere, transparentizarea procedurilor de recrutare în sectorul public și asigurarea stabilității funcției publice	Nr. instituțiilor publice care au realizat evaluarea personalului Nr. oficialilor publici evaluați Nr. și tipul măsurilor dispuse urmare evaluărilor realizate Nr. posturi de conducere ocupate cu titlu permanent Procentul posturilor de conducere ocupate cu titlu permanent prin raportare la numărul total al posturilor de conducere din instituție Nr. și tip de măsuri luate în vederea asigurării vizibilității anunțurilor aferente procedurilor de recrutare	Evaluarea formală a oficialilor publici Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
3. Asigurarea unei protecții efective a cetățenilor care sesizează presupuse incidente de integritate săvârșite de furnizorii de servicii publice	Nr. sesizări referitoare la incidente de integritate soluționate Procentul sesizărilor referitoare la incidente de integritate raportat la numărul total de sesizări înregistrate la nivelul instituției Măsuri luate urmare sesizărilor Nr. și tip de măsuri de protecție aplicate efectiv cetățenilor	Neaplicarea efectivă a măsurilor de protecție Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Necorelarea datelor referitoare la sesizările care s-au aflat pe circuitul de soluționare al mai multor instituții
4. Formarea unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupției „mici”, inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);	Nr. de sesizări transmise de cetățeni Nr. și tip de canale utilizate Nr. de campanii de conștientizare organizate Nr. activități de educație a publicului Nr. materiale educative diseminate Nr. de mesaje preventive (postări) publicate pe canalele instituționale de comunicare online (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube, etc)	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neimplicarea cetățenilor în demers Acces limitat la internet Lipsa specialiștilor în domeniul comunicării online
5. Digitalizarea serviciilor publice care pot fi automatizate, cu scopul de a reduce riscurile de corupție generate de interacțiunea directă cu oficialii publici;	Nr. de servicii publice digitalizate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Acces limitat la internet
6. Reglementarea transparentă a procedurilor de obținere cu celeritate (sau în regim de urgență) a serviciilor publice	Nr. proceduri transparentizate privind obținerea cu celeritate sau în regim de urgență a serviciilor publice Nr. de măsuri luate în vederea asigurării informării efective privind procedurile de obținere cu celeritate (sau în regim de urgență) a serviciilor publice Nr. de servicii publice furnizate urmare procedurilor de obținere cu celeritate sau în regim de urgență	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neutilizarea procedurilor de obținere cu celeritate sau în regim de urgență a serviciilor publice Stabilirea unor tarife disproporționate

7. Evaluarea ex-post a politicilor publice din perspectiva performanței și a rentabilității cheltuielilor publice	Nr. analize ex-post privind performanța politicilor publice Nr. de măsuri de remediere luate urmare analizelor ex-post	Absența informațiilor necesare cu privire la eforturile de implementare ale politicilor publice Lipsa personalului specializat pentru realizarea unor astfel de evaluări Absența informațiilor necesare cu privire la cheltuieli
Obiectiv general 3 - CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI INSTITUȚIONAL ȘI A CAPACITAȚII ADMINISTRATIVE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CORUPȚIEI		
Obiectiv specific nr. 3.1. - Eficientizarea măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative, precum și prin asigurarea implementării lor efective		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Revizuirea cadrului normativ privind consilierul de etică în scopul consolidării statutului și mandatului acestuia (raportat la evoluțiile ulterioare: analiza necesității de consolidare a statutului consilierului de etică prin reglementarea ca funcție distinctă, fără cumularea cu atribuțiile de serviciu derulate în mod curent, cu considerarea modificării statutului temporar - fie în sensul permanentizării, fie în sensul majorării perioadei de 3 ani)	Analiza realizată Act normativ de modificare adoptat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Absența informațiilor necesare pentru realizarea analizei Concluzii care nu susțin necesitatea modificării Întârzieri în adoptarea actului normativ Neimplicarea instituțiilor publice interesate în procesul de elaborare a actului normativ
2. Asigurarea funcționării unei rețele naționale a consilierilor de etică (evenimente anuale cu caracter formativ și de diseminare a celor mai bune practici)	Rețeaua națională a consilierilor de etică funcțională Nr. de evenimente anuale organizate Nr. de sesiuni de formare profesională derulate Nr. și tip de resurse informative diseminate în cadrul rețelei	Lipsa interesului personalului /conducerii instituției publice Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neutilizarea rețelei naționale de către consilierii de etică
3. Asigurarea de către instituțiile tutelare a aplicării efective și unitare a legislației de transpunere a Directivei 1937 în toate structurile subordonate acestora, inclusiv în cadrul întreprinderilor publice	Nr. de raportări Nr. de proceduri interne armonizate/elaborate conform prevederilor legislative Nr. și tip de canale de raportare disponibile în cadrul instituțiilor Nr. de instituții în care există persoane /compartimente special desemnate pentru a primi sesizările avertizorilor în interes public Nr. de măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor, diferențiat pe tipologii Nr. de situații de represalii la locul de muncă Nr. de plângeri depuse în instanță	Lipsa interesului personalului /conducerii instituției publice Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
4. Derularea de sesiuni de informare adresate sectorului public și a celui privat privind noul cadru legislativ de transpunere a Directivei 2019/1937	Nr. de sesiuni de formare organizate Nr. de persoane instruite Feedback din partea persoanelor instruite	Lipsa interesului personalului /conducerii instituției publice Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
5. Elaborarea unui ghid privind protecția avertizorilor în interes public care va include bune practici identificate la nivel național și european	Ghid realizat Nr. bune practici identificate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neidentificarea de bune practici
6. Instituirea unui cadru normativ unitar de reglementare a interdicțiilor post-angajare din sistemul public în sistemul privat și vice-versa, a unor proceduri de control privitor la respectarea acestora și a sancțiunilor aferente încălcării interdicțiilor, precum și instituirea unor proceduri de verificare a priori de către angajatorii din sectorul privat a respectării interdicțiilor la angajare	Act normativ adoptat	Întârzieri în adoptarea modificărilor legislative Imposibilitatea cuprinderii unor categorii extinse în reglementare Întârzieri în reglementarea și implementarea procedurilor de control
Obiectiv specific nr. 3.2. - Extinderea culturii transparenței pentru o guvernare deschisă în administrația publică		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Monitorizarea și evaluarea aplicării de către administrația publică centrală și locală a standardului general de publicare a informațiilor de interes public prevăzut în Anexa nr. 4;	Raport de monitorizare elaborat și adoptat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de implicare a administrației publice centrale și locale Aplicarea deficitară a standardelor generale de publicare a informațiilor de interes public Elaborarea de o manieră formală a raportului de monitorizare

2. Modificarea cadrului legislativ în vederea asigurării aplicării uniforme a standardului general de publicare a informațiilor de interes public ex-officio la nivelul autorităților publice centrale și locale;	Act normativ adoptat	Întârzieri în adoptarea actului normativ Neaplicarea uniformă a standardului general de publicare a informațiilor de interes public ex officio Lipsa monitorizării evoluțiilor înregistrate privind publicarea informațiilor de interes public ex officio
3. Asigurarea cadrului operațional și legal al platformei E-consultare - catalog centralizat de publicare a proiectelor de acte normative spre consultare publică	Act normativ adoptat Platformă dezvoltată Nr. și tipul de acte publicate spre consultarea publică	Întârzieri în adoptarea actului normative Întârzieri în dezvoltarea conceptului operațional Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Accesul limitat la internet
4. Dezvoltarea platformei CONECT (Catalogul Organizațiilor Neguvernamentale pentru Evidență, Consultare și Transparență) pentru a sprijini preluarea adecvată de către autoritățile administrației publice a specializării de la nivelul societății civile	Platformă dezvoltată Nr. de organizații neguvernamentale implicate Nr. de seturi de date existente	Întârzieri în dezvoltarea conceptului operațional Interconectarea defectuoasă a bazelor de date Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Acces limitat la internet
5. Consolidarea și extinderea platformei Registrului Unic de Transparență a Intereselor (RUTI) la nivelul Parlamentului României și administrației publice locale	Act normativ adoptat Nr. parlamentari care utilizează RUTI Nr. autorități publice locale care utilizează RUTI	Întârzieri în adoptarea actului normativ Neutilizarea RUTI de către destinatari Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
6. Actualizarea evidenței unice a persoanelor juridice fără scop patrimonial cu statut de utilitate publică și sprijinirea autorităților, inițiatore în vederea realizării monitorizării și evaluării aplicării prevederilor O.G. nr. 26/2000 în materia statutului de utilitate publică.	Evidență actualizată (cuprinzând următorii indicatori): - denumire, - baza legală, - anul dobândirii statutului.	Neidentificarea tuturor persoanelor juridice fără scop patrimonial cu statut de utilitate publică
Obiectiv specific nr. 3.3. - Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice	Nr. recomandări formulate Gradul de implementare a recomandărilor formulate Structuri de audit consolidate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa cooperării din partea autorităților publice
2. Auditarea externă a sistemelor de integritate organizațională la nivelul administrației publice centrale și, ulterior, la nivelul administrației publice locale	Nr. de instituții din administrația publică centrală auditate extern Nr. de instituții din administrația publică locală audiate extern	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa cooperării din partea autorităților publice Lipsa de specializare pe teme de integritate a auditorilor externi Întârzieri în derularea misiunilor de audit extern
3. Evaluarea mecanismului de control intern managerial din perspectiva standardului nr. 1 - etica, integritatea, în vederea identificării vulnerabilităților aferente	Nr. de concluzii și recomandări în urma evaluării mecanismului de control intern managerial Nr. de măsuri implementate în urma finalizării evaluării	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Întârzieri în elaborarea evaluării
4. Întărirea mecanismelor de gestionare a riscurilor de corupție prin dezvoltarea de aplicații informatice dedicate acestora	Nr. de aplicații informatice dezvoltate Gradul de utilizare a aplicațiilor de către personal	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa interesului sau cunoștințelor personalului Dificultăți tehnice Utilizarea improprie/dificilă a aplicațiilor dezvoltate
5. Elaborarea Strategiei Naționale pentru lupta antifraudă 2021 - 2027, sub coordonarea Departamentului pentru lupta antifraudă	Proiect al Strategiei pus în dezbatere publică Actul normativ adoptat	Întârzieri în elaborarea proiectului de document strategic Lipsa unui plan de acțiune sau a unui mecanism de monitorizare a strategiei
6. Organizarea de acțiuni de conștientizare și de formare profesională în vederea eficientizării cooperării cu EPPO în cursul investigațiilor sau al urmărilor penale desfășurate, în conformitate cu principiul cooperării loiale	Nr. de acțiuni de conștientizare și formare profesională organizate Nr. de participanți la sesiunile de formare Feedback din partea persoanelor instruite	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa interesului personalului
Obiectiv general 4 - CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII ÎN DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE		

Obiectiv specific 4.1. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Consolidarea mecanismului de prioritizare a alocărilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS privind utilizarea fondurilor publice conform unor metodologii specific;	Mecanism de prioritizare a investițiilor consolidat Personal angajat și mecanism consolidat Act normativ publicat pentru obligativitatea completării registrelor naționale Registre de boli funcționale la nivel național Mecanism pentru monitorizarea aplicării ghidurilor clinice funcțional	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Control inefficient asupra modului de introducere și validare a datelor în registre/Proces defectuos de asigurare a calității datelor introduse Implementarea defectuoasă a soluțiilor software la nivel național sau local
2. Transparentizarea utilizării resurselor publice prin publicarea centralizată a datelor privind achizițiile din sănătate (pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice);	Act normativ publicat care stabilește obligativitatea încărcării de informații privind contractele de achiziție și actele adiționale pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice. Nr. și tipuri de seturi de date publicate pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice. Toate transferurile de valoare dintre personalul medical și industria farmaceutică publicate prin ANMDM	Lipsa cooperării managerilor instituțiilor în publicarea transparentă a datelor Probleme cu implementarea soluției software Implementarea defectuoasă a soluțiilor software la nivel național sau local
3. Suplimentarea și consolidarea structurilor de control și integritate ale MS și CNAS;	Act normativ modificat pentru a permite ministrului sănătății să dispună efectuarea controlului pentru activitățile finanțate de la MS, la unitățile sanitare care nu sunt în subordinea MS, fără a fi nevoie de acordul autorităților locale/unităților sanitare private Modificarea Regulamentului de organizare și funcționare al MS și CNAS '' Nr. de parteneriate realizate cu instituții naționale și internaționale specializate în prevenirea fraudelor și corupției în sănătate (ex. EHFCN)	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
4. Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate	Ordin al ministrului sănătății și al președintelui CNAS pentru definirea metodologiei de monitorizare și control în cadrul acțiunilor de control comune pentru furnizorii din sistemul de asigurări sociale de sănătate Personal adițional angajat în cadrul MS Nr.ul de alerte generate de mecanismul de monitorizare care au dus la realizarea de controale Nr.ul de controale realizate Soluție software dezvoltată și funcțională	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neadoptarea actului normativ Implementarea defectuoasă a soluțiilor software la nivel național sau local
5. Consolidarea mecanismului de trasabilitate a medicamentelor pe piața românească	Convenția Medicrime ratificată	Neadoptarea actului normativ de ratificare Actul normativ adoptat nu asigură conformitatea cu prevederile Convenției Medicrime
6. Introducerea în contractul de management al spitalelor publice a unor indicatori de evaluare prin care actele de corupție, incompatibilitățile, abuzurile și conflictele de interese ale personalului din subordine să fie considerate eșecuri de management;	Introducerea unui contract standard de management al spitalelor publice în care să se regăsească indicatorii de evaluare prin care actele de corupție, incompatibilitățile, abuzurile și conflictele de interese ale personalului din subordine să fie considerate eșecuri de management; Actualizarea contractelor de management încheiate anterior Număr și tip de măsuri dispuse în gestionarea eșecului de management	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neaprobarea formei standard a contractului de management în care să se regăsească indicatorii de evaluare prin care actele de corupție, incompatibilitățile, abuzurile și conflictele de interese ale personalului din subordine să fie considerate eșecuri de management
7. Optimizarea implementării Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, în cadrul sistemului de sănătate publică	Număr și tip de măsuri luate în vederea optimizării implementării Număr de riscuri identificate Număr și tipul de măsuri de intervenție	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
8. Desfășurarea de activități continue de îndrumare metodologică pe teme privind transparența, etica și integritatea, dedicate personalului din instituțiile din sistemul de sănătate publică	Număr și tip de activități organizate Feed-back al grupului țintă	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului țintă
Obiectiv specific nr. 4.2. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație		
	Indicatori de performanță	Riscuri

1. Abordarea în cadrul disciplinelor ce vizează dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale și civice în cadrul învățământului preuniversitar a tematicilor referitoare la prevenirea victimizării și discriminării, gestionarea agresivității, prevenirea corupției, statul de drept	Nr. de cadre didactice formate pentru predarea tematicilor referitoare la prevenirea victimizării și discriminării, gestionarea agresivității, prevenirea corupției Nr. și tipul de teme/exerciții cuprinse în curriculum-ul disciplinei ce vizează dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale și civice în cadrul învățământului preuniversitar	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa specializării cadrelor didactice pentru predarea tematicilor avute în vedere Predarea de o manieră formală a tematicilor Lipsa de interes a elevilor
2. Aprobarea unui ghid pentru elaborarea codului de etică, adaptat nevoilor specifice, la nivelul unităților de învățământ preuniversitar	Ghid elaborat, aprobat și diseminat	Neutilizarea ghidului pentru elaborarea codului de etică
3. Consolidarea publicării standardizate a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/instituțiilor de învățământ (publicare centralizată/agregată)	Raport anual privind activitatea de cercetare, academică și financiară întocmit și publicat Profilul google academic al fiecărui cadru didactic Nr. declarații de avere și de interese publicate de persoanele cu funcții de conducere și control din cadrul unităților sistemului de învățământ de stat Cuantumurile veniturilor și cheltuielilor publicate Nr. execuții bugetare publicate Nr. contracte publice publicate Bunuri și servicii achiziționate Suma anuală a sponsorizărilor primite publicată	Opacitatea instituțiilor de învățământ Lipsa profilului google academic Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
4. Extinderea protocolului privind educația juridică în școli inclusiv pentru mediul universitar	Semnarea protocolului extins; Nr. și tip de activități desfășurate în baza protocolului	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa organizării de activități în baza protocolului Lipsa de interes pentru organizarea de activități
5. Consolidarea mecanismelor de autorizare/acreditare/certificare a furnizorilor de cursuri anticorupție din perspectiva calității serviciilor, inclusiv prin instituirea unui mecanism de evaluare continuă a calității serviciilor și dezvoltarea unui mecanism de selecție aleatorie a evaluatorilor ANC prezenți la examenele de certificare în urma derulării cursurilor cu respectarea obligațiilor de evitare a conflictelor de interese și pantouflage-ul între aceștia și furnizorii de formare;	Stabilire criterii clare de acreditare; Asigurarea transparenței procedurii de acreditare; Mecanism de evaluare continuă a calității serviciilor instituit Sistem de selecție aleatorie dezvoltat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
6. Reglementarea la nivelul legislației primare a situațiilor care pot genera conflicte de interese sau incompatibilități în rândul personalului didactic, precum practicile de tipul meditațiilor acordate de către personalul didactic elevilor de la propriile clase, participarea la after-school-urile deținute de către personalul didactic a elevilor de la propriile clase, elaborarea subiectelor de examinare de către personalul didactic pentru elevii de la propriile clase	Identificarea situațiilor care pot genera conflicte de interese sau incompatibilități Act normativ revizuit/ completat/ adoptat care să stipuleze interdicții clare, vizând practicile de tipul meditațiilor acordate de către personalul didactic elevilor de la propriile clase, participarea la after-school-urile deținute de către personalul didactic a elevilor de la propriile clase, elaborarea subiectelor de examinare de către personalul didactic pentru proprii elevi	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Întârzieri în adoptarea de acte normative
7. Creșterea obiectivității prin identificarea de soluții IT în vederea desemnării componenței formatelor de evaluare din cadrul sistemului de învățământ (precum ARACIS, ARACIP, CNPEE);	Soluții IT funcționale	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
8. Asigurarea corectitudinii evaluărilor cadrelor didactice în conformitate cu obiectivele programelor de studii și cu normele de integritate prin stabilirea unei proceduri standard de selecție aleatorie a membrilor comisiilor de evaluare a acestora;	Procedură standard de selecție aleatorie a membrilor comisiilor de evaluare a cadrelor didactice elaborate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
9. Organizarea de cursuri de etică și integritate, cu accent pe cele destinate cadrelor didactice din învățământul superior care predau cursuri de etică și integritate, și punerea accentului pe aspecte de etică în cursurile de metodologie a cercetării în cadrul învățământului universitar;	Nr. de cursuri organizate Feed-back al grupului țintă	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes pentru organizarea cursurilor
10. Utilizarea de softuri antiplagiat atât pentru evaluările majore (lucrări de licență, disertație, teze de doctorat etc.) din învățământul superior, cât și pentru evaluările curente din cadrul programelor de studii (de exemplu, eseuri);	Reglementarea obligativității utilizării de softuri antiplagiat atât pentru evaluările majore (lucrări de licență, disertație, teze de doctorat etc.) din învățământul superior, cât și pentru evaluările curente din cadrul programelor de studii (de exemplu, eseuri)	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes pentru utilizarea acestora
11. Uniformizarea aplicării standardelor de integritate prin exercitarea de către Ministerul Educației a unui rol activ de sprijin /îndrumare metodologică a tuturor responsabililor de	Nr. și tip de activități de sprijin/îndrumare organizate Nr. de proceduri model elaborate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare

implementarea SNA din unitățile subordonate sau aflate în coordonarea sa, inclusiv prin elaborarea de proceduri model	Desfășurarea de activități de popularizare a procedurilor model elaborate	Lipsa de interes din partea grupului țintă
12. Transparentizarea și standardizarea proceselor de luare a deciziilor în domeniul asigurării calității, concomitent cu clarificarea rolurilor instituțiilor publice cu responsabilități în domeniu (de exemplu, MEN - ARACIS), astfel încât deciziile din domeniu să fie predictibile și ușor de urmărit de către beneficiarii lor și de către societate.	Nr. și tip de măsuri de transparentizare luate Procese standardizate de luare a deciziilor în domeniul asigurării calității, concomitent cu clarificarea rolurilor instituțiilor publice cu responsabilități în domeniu stabilite și popularizate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului țintă
13. Evaluarea impactului și, după caz, revizuirea periodică a instrumentelor de monitorizare, evaluare și sancționare a abaterilor de la etica și integritatea academică	Evaluarea impactului abaterilor de la etica și integritatea academică cu formularea de recomandări, după caz După caz, revizuirea instrumentelor de monitorizare, evaluare și sancționare pe baza nevoilor identificate în cadrul evaluării	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Caracterul formal al demersului
Obiectiv specific 4.3. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală		
Indicatori de performanță Riscuri		
1. Crearea unui cadru de uniformizare a procedurilor administrative disponibile la nivelul UAT-urilor, reducând astfel gradul de vulnerabilitate	Un ghid privind elaborarea procedurilor Nr. de tematici care au fost avute în vedere pentru elaborarea ghidului Nr. instituții care au adoptat/și-au revizuit procedurile pe baza ghidului	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
2. Digitalizarea procesului de obținere a autorizațiilor (în ceea ce privește cele cinci proceduri administrative descrise în cadrul Studiului privind analiza procedurilor administrative care sunt cele mai vulnerabile la corupție) și minimalizarea interacțiunii dintre funcționarul public și cetățean	Dezvoltare platforma online la nivel național pentru procedurile administrative identificate ca fiind cele mai vulnerabile la corupție	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Întârzieri în adoptarea de acte normative, norme metodologice și proceduri
3. Actualizarea anuală a scorului index al integrității în cadrul administrației publice locale	Indexul integrității în administrația publică locală actualizat și publicat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Întârzieri în actualizarea scorului index al integrității
4. Realizarea unor proiecte/activități în comun cu participarea autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile, având ca obiectiv prevenirea corupției, promovarea eticii și integrității	Nr. și tip de activități desfășurate Sustenabilitatea proiectelor/activităților realizate Feed-backul grupului țintă	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de implicare a autorităților publice locale și a reprezentanților societății civile
5. Stabilirea unor condiții de eligibilitate din perspectiva cadrului de integritate aplicabil pentru APL în vederea accesării fondurilor publice	Nr. și tip de condiții stabilite Procedură/măsuri de monitorizare a îndeplinirii condițiilor Act normativ adoptat	Neaplicarea condițiilor de eligibilitate stabilite de actul normativ Lipsa monitorizării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate
6. Transparentizarea procedurilor de alocare de fonduri prin programele naționale de investiții și eficientizarea mecanismelor de colectare și publicare de date referitoare la implementarea proiectelor finanțate prin program.	Nr. de informații publicate Mecanisme de colectare și publicare de date referitoare la implementarea proiectelor funcționale	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neaplicarea actului normative adoptat
Obiectiv specific nr. 4.4. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii (măsură preluată din SNA 2012-2015)	Nr. de hotărâri definitive contradictorii analizate Nr. de recursuri în interesul legii promovate	Nealocarea resurselor umane necesare efectuării analizei Lipsa sesizării unei practici neunitare
2. Elaborarea unei hărți naționale de risc, care să aibă drept scop identificarea funcțiilor implicate în achiziții publice care sunt vulnerabile la corupție, a domeniilor în care achizițiile publice sunt mai expuse corupției și a etapelor procedurilor de achiziții publice în care apar indicii de corupție	Nr. de funcții vulnerabile la corupție identificate Nr. de domenii în care achizițiile publice sunt mai expuse corupției	Lipsa identificării corecte a zonelor expuse corupției Caracterul formal al demersului Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
3. Atragerea și menținerea în sistem a personalului specializat în achiziții publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, cât și asigurarea unui regim de protecție adecvat împotriva tentativelor de intimidare sau corupere	Modificarea reglementărilor pentru consolidarea statutului Raportul între nr.ul de intrări / ieșiri din sistem Nr. de sesizări a organelor de urmărire penală cu privire la presupuse tentative de corupere și /sau intimidare	Întârziere în adoptarea unui act normativ în vederea consolidării statutului Neaplicarea efectivă a măsurilor de protecție Lipsa de eficiență a măsurilor de menținere în sistem a personalului specializat în achiziții publice
4. Elaborarea unor ghiduri pentru achiziții publice directe și modele de proceduri pentru procedurile instituționale exceptate de la Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice	Nr. de ghiduri elaborate Nr. de modele de proceduri elaborate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neaplicarea ghidurilor elaborate
5. Continuarea reformei controlului ex-ante prin creșterea capacității personalului implicat în această activitate de a		Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neidentificarea corectă a elementelor care pot afecta

identifica acele elemente care pot afecta intensitatea și calitatea competiției în cadrul procedurilor de atribuire verificate	Nr.ul de persoane implicate în realizarea controlului ex-ante care au fost formate profesional	intensitatea și calitatea competiției în cadrul procedurilor de atribuire verificate
7. Adăugarea în documentația de achiziții a unor chestionare privind programele de integritate ale ofertanților	Adoptare act normativ pentru a completa documentația de achiziții Nr. chestionare completate Nr. riscuri identificate	Întârziere în adoptarea actului normativ
Obiectiv specific nr. 4.5. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Continuarea demersurilor României de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, și, în special, în Grupul de lucru Anti-mită. Aceasta presupune, de asemenea, aderarea la Convenția privind combaterea mituirii funcționarilor publici străini în tranzacțiile comerciale internaționale, adoptată la Paris, la 21 noiembrie 1997, intrată în vigoare la data de 15 februarie 1999 și punerea în aplicare a acesteia	Finalizarea implementării proiectului comun cu Secretariatul OCDE Proiecte/activități de promovare a integrității în afaceri	Rezerve ale statelor membre OCDE privind extinderea componenței grupului de lucru Neimplementarea recomandărilor formulate de OCDE
2. Reglementarea introducerii funcției de conformitate în cadrul întreprinderilor publice și crearea unui standard ocupațional adecvat pentru ofițerii de conformitate;	Adoptare act normativ pentru reglementarea funcției de conformitate Standard ocupațional pentru ofițerii de conformitate reglementat Nr.ul de întreprinderi publice care au desemnat ofițer de conformitate.	Întârzieri în adoptarea actului normativ Neaplicarea prevederilor noului act normativ Lipsa de specializare a angajaților cu privire la mediul de conformitate
3. Dezvoltarea unui sistem național de monitorizare a conformității din perspectiva integrității, la nivelul întreprinderilor publice	Sistem monitorizare a conformității funcțional Nr.ul întreprinderilor publice care raportează	Întârzieri în asigurarea funcționalității sistemului de monitorizare a conformității Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
4. Consolidarea utilizării planurilor de integritate ca instrumente manageriale pentru promovarea integrității organizaționale în cadrul întreprinderilor publice	Nr. planuri de integritate adoptate de către întreprinderile publice	Caracter formal al elaborării planurilor de integritate Adoptarea unor planuri de integritate neadaptate contextul organizațional Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
5. Realizarea schimbului de bune practici în implementarea programelor de integritate între mediul privat și sectorul public	Nr. bune practici identificate Nr. de activități comune de formare profesională Gradul de preluare a bunelor practici	Nivel scăzut de participare și implicare a reprezentanților din sectorul public și mediul de afaceri
6. Publicarea în format deschis a indicatorilor economici și de performanță (inclusiv a bugetelor și subvențiilor primite de la autorități publice) pentru întreprinderile la care statul este acționar, atât prin structuri ale administrației publice centrale, cât și locale	Bază de date disponibilă în format deschis care să cuprindă lista întreprinderilor la care statul este acționar (prin structuri centrale și locale) cu următorii indicatori: - date financiare, - indicatori de performanță, - scrisoarea de așteptări, - contractul de mandat, - subvenții primite.	Lipsa informațiilor cu privire la întreprinderile la care statul este acționar
7. Elaborarea unui studiu privind incidentele de integritate și a măsurilor de remediere luate în mediul de afaceri din România	Studiu elaborat și publicat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neutilizarea studiului elaborat de către grupul țintă
8. Aplicarea standardelor aferente open contracting data	Nr. seturi de date publicate Instituții și autorități publice care au aplicat standardul OCDS	Neimplementarea OCSD de către instituțiile publice Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
9. Încurajarea operatorilor privați să introducă în contracte clauze anticorupție, care să permită părții care nu se află în culpă să denunțe unilateral contractul în cazul în care cealaltă parte este condamnată definitiv pentru corupție și să utilizeze chestionare de due diligence pentru evaluarea programelor de integritate ale partenerilor de afaceri, pe întreg lanțul de aprovizionare și distribuție;	Nr. de campanii de conștientizare organizate Nr. activități de prezentare de bune practici Nr. materiale educative diseminate	Nivel scăzut de aplicare a clauzelor anticorupție
Obiectiv specific nr. 4.6. - Creșterea transparenței publicității politice și a integrității finanțării partidelor politice, precum și a integrității alegerilor și referendumurilor		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Includerea unei definiții a publicității politice în Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Reglementarea definiției publicității politice în Legea nr. 334/2006	Nereglementarea / întârzieri în reglementarea definiției publicității politice

<p>2. Creșterea transparenței informațiilor privind publicitatea politică online, precum și persoanele implicate în finanțarea, pregătirea, amplasarea și distribuția de publicitate politică, concomitent cu marcarea ca atare a publicității politice</p>	<p>Reglementarea în Legea nr. 334/2006 a unor reguli care să asigure creșterea transparenței informațiilor privind publicitatea politică online, precum și persoanele implicate în finanțarea, pregătirea, amplasarea și distribuția de publicitate politică Marcarea ca atare a publicității politice Transmiterea către AEP a informațiilor privind publicitatea politică online, precum și persoanele implicate în finanțarea, pregătirea, amplasarea și distribuția de publicitate politică</p>	<p>Nereglementarea / întârzieri în reglementarea unor reguli care să asigure creșterea transparenței informațiilor menționate Nemarcarea publicității politice Netransmiterea / transmiterea cu întârziere / transmiterea incompletă către AEP a informațiilor privind publicitatea politică online, precum și persoanele implicate în finanțarea, pregătirea, amplasarea și distribuția de publicitate politică Nealocarea resurselor umane și financiare necesare</p>
<p>3. Raportarea și centralizarea electronică a informațiilor privind finanțarea activității curente a partidelor politice, finanțarea campaniilor electorale și a campaniilor pentru referendum</p>	<p>Nr.ul de raportări transmise către AEP Nr.ul de sesizări Nr.ul de sancțiuni Nr.ul de raportări centralizate electronic</p>	<p>Netransmiterea / transmiterea cu întârziere / transmiterea incompletă a raportărilor către AEP Imposibilitatea centralizării electronice a informațiilor Nealocarea resurselor umane și financiare necesare</p>
<p>4. Asigurarea publicității în formate accesibile a surselor de finanțare a activității partidelor politice, a campaniilor electorale și a campaniilor pentru referendum, precum și a cheltuielilor aferente</p>	<p>Publicarea în formate accesibile a surselor de finanțare, precum și a cheltuielilor aferente</p>	<p>Nepublicarea / publicarea în formate neaccesibile a surselor de finanțare, precum și a cheltuielilor aferente</p>
<p>5. Modificarea criteriilor de acordare a subvențiilor de la bugetul de stat pentru activitatea partidelor politice, în vederea extinderii ariei de acordare a acestora și în cazul partidelor politice care, deși nu au obținut mandate în Parlament sau în consiliile județene, beneficiază de un grad de reprezentativitate semnificativ</p>	<p>Modificarea Legii nr. 334/2006 cu privire la criteriile de acordare a subvențiilor de la bugetul de stat pentru activitatea partidelor politice, în vederea extinderii ariei de acordare a acestora</p>	<p>Modificarea cu întârziere a Legii nr. 334/2006</p>
<p>6. Formarea continuă a persoanelor care pot deveni membri ai birourilor electorale și ai oficiilor electorale, a experților electorali, precum și a operatorilor de calculator, cu privire la aspectele de integritate specifice proceselor electorale și la diminuarea riscurilor de corupție, precum și instituirea unui mecanism de evaluare a performanțelor acestora</p>	<p>Nr. de evenimente de formare continuă Nr. de participanți Ghiduri elaborate Instituirea unui mecanism de evaluare a performanțelor acestora</p>	<p>Nealocarea resurselor umane și financiare necesare</p>
<p>7. Reglementarea și punerea la dispoziția birourilor electorale și a oficiilor electorale a unui instrument informatic de verificare a decăderilor și interdicțiilor privind dreptul de a fi ales și dreptul de a ocupa o funcție publică eligibilă</p>	<p>Reglementarea posibilității folosirii unui instrument informatic de verificare a decăderilor și interdicțiilor privind dreptul de a fi ales și dreptul de a ocupa o funcție publică eligibilă Punerea la dispoziția birourilor și oficiilor electorale a instrumentului informatic menționat</p>	<p>Nereglementarea / reglementarea cu întârziere a posibilității folosirii instrumentului informatic Lipsa resurselor bugetare pentru punerea la dispoziția birourilor și oficiilor electorale a instrumentului informatic menționat</p>
<p>8. Adoptarea măsurilor necesare pentru operaționalizarea Rețelei electorale naționale reglementate de Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente</p>	<p>Reglementarea prin Hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente, a atribuțiilor, structurii, organizării și funcționării Rețelei electorale naționale, precum și a indemnizațiilor ce revin membrilor acesteia</p>	<p>Neadoptarea Hotărârii de Guvern privind operaționalizarea Rețelei electorale naționale</p>
<p>Obiectiv specific nr. 4.7. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului</p>		
	<p>Indicatori de performanță</p>	<p>Riscuri</p>
<p>1. Îmbunătățirea transparenței procesului legislativ: (i) prin dezvoltarea în continuare a regulilor privind dezbaterile, consultările și audierile publice, incluzând criterii pentru un Nr. limitat de circumstanțe în care să fie ținute ședințe secrete și asigurarea implementării acestora în practică; (ii) prin evaluarea practicii existente și revizuirea în consecință a regulilor pentru a asigura publicitatea în timp util a proiectelor legislative, amendamentelor la aceste proiecte, precum și a agendelor și rezultatelor ședințelor comisiilor, și pentru a asigura termene adecvate pentru depunerea amendamentelor și (iii) prin luarea măsurilor corespunzătoare pentru ca procedura de urgență să fie aplicată cu titlu de excepție într-un Nr. limitat de circumstanțe</p>	<p>Regulamente modificate în sensul măsurii</p>	<p>Neadoptarea / întârzieri în adoptarea modificărilor legislative Nepublicarea / publicarea cu întârziere a proiectelor legislative / amendamentelor / agendelor / rezultatelor ședințelor comisiilor</p>
	<p>Reglementarea unui mecanism de respectare a Codului de conduită prin Hotărârea nr. 77</p>	<p>Nemodificarea / întârzieri în modificarea Hotărârii nr. 77/2017</p>

2. Asigurarea existenței unui mecanism de respectare a Codului de conduită atunci când este necesar	/2017 privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor Mecanism de respectare a prevederilor codului implementat Nr. de încălcări ale prevederilor Codului de conduită Nr. și tip de sancțiuni dispuse	privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor Neimplementarea mecanismului de respectare a prevederilor Codului de conduită al deputaților și senatorilor
3. Stabilirea unui set robust de reguli cu privire la cadouri, ospitalitate, favoruri și alte beneficii pentru parlamentari și asigurarea că un astfel de sistem este înțeles și aplicat în mod corespunzător	Modificarea Hotărârii nr. 77/2017 privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor Nr. situații de consiliere cu privire la cadouri/ospitalități/ favoruri/ alte beneficii	Nemodificarea / întâzieri în modificarea Hotărârii nr. 77/2017 privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor
4. Introducerea de reguli privind modul în care membrii Parlamentului să interacționeze cu persoane care desfășoară activități de lobby și alți terți care încearcă să influențeze procesul legislativ	Reglementarea modului în care membrii Parlamentului pot să interacționeze cu persoane care desfășoară activități de lobby și cu alți terți care încearcă să influențeze procesul legislativ Nr. de întâlniri între membrii Parlamentului și alte persoane care desfășoară activități de lobby sau care încearcă să influențeze procesul legislativ	Nereglementarea / întâzieri în reglementarea acestor situații
5. Analizarea și îmbunătățirea sistemului de imunități al senatorilor în exercițiu, inclusiv al acelora care sunt și actuali sau foști membri ai Guvernului, inclusiv prin reglementarea unor criterii clare și obiective privind deciziile de ridicare a imunității	Regulamentul Senatului modificat	Nemodificarea Regulamentului Senatului / întâzieri în adoptarea modificărilor legislative
6. Autoritatea parlamentară să înființeze pentru membrii săi (i) un sistem de consiliere prin care parlamentarii să poată solicita sfaturi în materie de integritate și (ii) să ofere formare specializată și regulată cu privire la implicațiile normelor existente și a celor care vor fi adoptate în materia prezervării integrității parlamentarelor, inclusiv viitorul Cod de conduită	Regulamente modificate Nr. ședințe de consiliere Nr. cursuri de formare specializată	Nemodificarea Regulamentelor / întâzieri în adoptarea modificărilor legislative
7. Asigurarea unei cooperări interinstituționale corespunzătoare cu privire la raportarea gradului de implementare a recomandărilor formulate de organisme internaționale în materia luptei împotriva corupției	Nr. de răspunsuri transmise de către cele două Camere ale Parlamentului la solicitările privind gradul de implementare a recomandărilor formulate de organisme internaționale în materia luptei împotriva corupției	Netransmiterea / transmiterea cu întâziere / transmiterea incompletă a informațiilor relevante
Obiectiv specific nr. 4.8. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul protecției mediului înconjurător		
Indicatori de performanță Riscuri		
1. Instruirea personalului din cadrul autorităților publice centrale și locale și a reprezentanților sectorului privat cu privire la aspectele de integritate specifice domeniului mediului înconjurător (inclusiv gestionarea conflictelor de interese în procesul de aplicare a legislației de mediu și de utilizare a resurselor naturale) și diminuarea riscurilor de corupție	Nr. ul de sesiuni de formare/informare desfășurate Nr. ul de persoane formate Adaptarea materialelor/informațiilor diseminate în cadrul sesiunilor de formare/informare specificului activității	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes din partea grupului țintă Caracterul formal al instruirilor
2. Identificarea activităților care sunt cele mai vulnerabile la corupție	Realizarea unui studiu care să cuprindă: • Criterii avute în vedere în evaluarea activităților cele mai vulnerabile la corupție; • Analiza activităților specifice fiecărui domeniu de mediu; • Identificarea celor mai vulnerabile activități; • Plan de măsuri specifice în vederea prevenirii faptelor de corupție Grad de implementare al planului de măsuri specifice în vederea prevenirii faptelor de corupție	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Identificarea eronată a activităților vulnerabile
3. Colaborarea cu PICCJ, CSM, INM, ME și MAI în vederea dezvoltării unei curricule pt formarea profesională a practicienilor implicați în prevenirea și combaterea criminalității de mediu, care să includă aspecte privind prevenirea și combaterea faptelor de corupție asociate (Recomandare 8. GeNVAL - ar trebui să ofere mai multe oportunități de formare pentru practicienii implicați în depistarea și/sau combaterea infracțiunilor împotriva mediului (de exemplu poliția, autoritățile vamale, procurori și judecători)	Grup de lucru constituit/platforma de colaborare Curricula dezvoltată Nr. de sesiuni de formare profesională a practicienilor organizate Nr. de practicieni care au beneficiat de formare Feedback din partea acestora cu privire la utilitatea sesiunilor de formare	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neaplicarea curriculei dezvoltate
4. Dezvoltarea/consolidarea parteneriatelor cu organizațiile non-guvernamentale/sectorul privat ce activează în domeniul protecției mediului (GENVAL 10.1.2. 2. statele membre sunt încurajate să elaboreze instrumente eficiente de cooperare cu ONG-urile pentru îmbunătățirea soluționării plângerilor din domeniul mediului, precum cele stabilite între autoritățile române și Greenpeace; (a se vedea 5.1.5 și 5.5)	Nr. de parteneriate încheiate Nr. și tip de activități desfășurate Sustenabilitatea rezultatelor	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neimplicarea instituțiilor publice în acest demers Lipsa de interes din partea organizațiilor non-guvernamentale / sectorului privat pentru încheierea unor astfel de parteneriate

		Neaplicarea efectivă a parteneriatelor
Obiectiv specific nr. 4.9. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul protejării patrimoniului cultural		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Adoptarea unui cadru transparent, bazat pe criteriile obiective pentru numirea, organizarea și funcționarea comisiilor de specialitate;	Adoptare act normativ Nr. de criterii obiective introduse Nr. de comisii de specialitate a căror componență a fost numită după adoptarea actului normativ	Întârzieri în adoptarea actului normativ Neaplicarea criteriilor obiective pentru constituirea comisiilor de specialitate
2. Identificarea situațiilor care pot genera conflicte de interese pe parcursul emiterii certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor	Nr. de situații identificate Nr. de măsuri de remediere luate	Caracterul formal al analizei Neluarea unor măsuri de remediere
3. Adoptarea unui cod de etică pentru membrii comisiilor de specialitate, precum și reglementarea obligației membrilor comisiilor de specialitate de a depune declarații de interese;	Cod de etică adoptat Adoptare act normativ care reglementează obligația membrilor comisiilor de specialitate de a depune declarații de interese	Neconsultarea membrilor comisiilor de specialitate pentru elaborarea codului de etică Adoptarea unui cod de etică neadaptat nevoilor Întârzieri în adoptarea actului normativ care reglementează obligația membrilor comisiilor de specialitate de a depune declarații de interese
4. Transparentizarea, simplificarea și informatizarea procesului de emisie a certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor și ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural	Nr. set de informații care sunt publicate Nr. de etape simplificate Nr. de etape automatizate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
5. Întărirea mecanismului de inspecție și control cu privire la emisia certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor și ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural;	Nr. de inspecții / controale realizate Nr. de procese-verbale emise Nr. de concluzii și / sau recomandări	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Nerespectarea recomandărilor formulate Neorganizarea de inspecții și/sau controale
6. Elaborarea și implementarea de proceduri operaționale având conținut cadru unitar la nivelul serviciilor deconcentrate ale ministerului.	Nr. de proceduri operaționale adoptate Nr. de servicii deconcertate ale ministerului care aplică procedurile	Întârzieri în elaborarea procedurilor operaționale Caracterul formal al demersului
OBIECTIV GENERAL NR. 5 - CONSOLIDAREA PERFORMANȚEI DE COMBATERE A CORUPȚIEI PRIN MIJLOACE PENALE ȘI ADMINISTRATIVE		
Obiectiv specific nr. 5.1. - Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Efectuarea de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA	Evoluția nr. dosare per procuror și per secție /serviciu teritorial Nr. de confirmări acte în instanță Nr. de infirmări acte în instanță	Nealocarea resurselor umane și financiare suficiente Adoptarea de amendamente legislative care să lipsească de eficiență cadrul legislativ și instituțional anticorupție
2. Alocarea unui sediu nou al DNA și asigurarea resurselor financiare necesare amenajării noului sediu, care să fie adecvat inclusiv din perspectiva structurii de sprijin EPPO și pentru Serviciul Tehnic, care urmează a fi dezvoltat	Sediu identificat Alocarea sediului Resurse financiare alocate	Nealocarea resurselor financiare necesare Sediul nou nu corespunde necesităților DNA
3. Dezvoltarea în continuare a Serviciului Tehnic aferent DNA, inclusiv la nivel teritorial (3 centre zonale, cu personal din cei 90 de ofițeri de poliție prevăzuți), pentru a putea îndeplini sarcinile rezultate din aplicarea metodelor speciale de supraveghere tehnică prevăzute de Codul de procedură penală , inclusiv ca o consecință a Deciziei CCR nr. 51/2016	Dezvoltarea serviciului tehnic aferent DNA, inclusiv la nivel teritorial (3 centre zonale, cu personal din cei 90 de ofițeri de poliție prevăzuți) Nr. posturi alocate	Nealocare resurse umane și financiare necesare
4. Asigurarea resurselor financiare și umane necesare desfășurării activităților de suport al investigațiilor în cauze de corupție la nivel înalt prin alocarea și bugetarea unui Nr. suplimentar de 90 de posturi de ofițeri de poliție judiciară în cadrul DNA	90 de posturi de poliție judiciară alocate 90 de posturi de poliție judiciară bugetate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
5. Crearea unui Compartiment de analiză a datelor de interes operativ rezultate din dosarele instrumentate de DNA	Crearea compartimentului de analiză a datelor de interes operativ	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa personalului specializat pentru realizarea unor astfel de analize Neidentificarea unor date de interes operativ suficiente pentru realizarea de analize
		Nealocarea resurselor umane necesare

6. Analiza anuală a datelor rezultate din rechizițiile întocmite de procurorii DNA și, respectiv, din hotărârile judecătorești definitive pentru identificarea tipologiilor infracționale	Efectuarea și comunicarea către ST SNA a analizei anuale pentru identificarea tipologiilor infracționale	Neidentificarea unor tipologii infracționale
7. Intensificarea eforturilor de unificare a practicii judiciare în materie de corupție, inclusiv prin promovarea căilor ordinare de atac și a recursurilor în interesul legii;	Nr. hotărâri judecătorești avute în vedere	Nealocarea resurselor umane Neidentificarea unor aspecte de practică judiciară neunitară Nepromovarea recursurilor în interesul legii
8. Monitorizarea dosarelor penale mai vechi de 1 an de la data sesizării de către conducătorii parchetelor și stabilirea măsurilor necesare soluționării acestora	Nr.ul de rapoarte de monitorizare Nr.ul dosarelor mai vechi de un an Măsurile dispuse pentru soluționarea acestora	Neefectuarea monitorizării periodice a dosarelor Caracterul formal al monitorizării
9. Asigurarea sprijinului financiar și de infrastructură pentru Structura de sprijin a procurorilor europeni delegați în România (inclusiv a celor trei birouri teritoriale)	Resurse financiare alocate Infrastructura necesară alocată	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
10. Utilizarea efectivă a mecanismelor legale și instituționale de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.	Date statistice privind măsurile luate în vederea recuperării creanțelor provenite din infracțiuni	Neaplicarea mecanismelor legale și instituționale
11. Creșterea capacității Poliției Române pentru culegerea de informații, investigarea și cercetarea penală a faptelor de corupție conform competențelor, prin specializarea personalului și asigurarea resurselor materiale și financiare necesare	Nr. polițiști specializați Nr. echipamente specifice achiziționate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
12. Dezvoltarea capacității operaționale a structurilor Poliției Române care desfășoară activități privind protecția martorilor, constatarea infracțiunilor flagrante, folosirea investigatorilor sub acoperire, colaboratorilor ori informatorilor, respectiv care utilizează metode speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de lege, în cazul infracțiunilor de corupție	Nr. de sisteme tehnice achiziționate Nr. de modificări structurale părate Nr. de posturi încadrate Nr. de polițiști specializați	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
13. Dotarea tehnică și asigurarea resurselor financiare și umane necesare cadrului operațional privind prevenirea și combaterea corupției.	Numărul procedurilor de achiziție publică de echipamente tehnice pentru desfășurarea activităților de prevenire și combatere a corupției Valoarea anuală a achizițiilor publice de echipamente tehnice pentru desfășurarea activităților de prevenire și combatere a corupției	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
Obiectiv specific nr. 5.2. - Asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) și mecanismului privind statul de drept (Rule of Law)	Analiză preliminară a contextului legislativ întocmită Propunere de lege ferenda elaborată Consultare publică realizată	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
2. Consolidarea ANI prin alocarea resurselor financiare și umane necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor din Legea pentru transpunerea directivei privind protecția avertizorilor în interes public	Resurse financiare alocate Nr.ul de locuri vacante prin care a fost suplimentată schema de personal Nr.ul de posturi noi ocupate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa interesului potențialilor candidați pentru a ocupa posturile
3. Digitalizarea sistemului de declarare a averilor și intereselor, în vederea automatizării procesului de completare, depunere și procesare	Soluții tehnice implementate pentru depunerea declarației electronice în format exclusiv electronic Nr. de declarații depuse în format electronic	Resurse informatice și logistice insuficiente Lipsa cunoștințelor personalului în completarea electronică a declarațiilor
4. Organizarea de sesiuni de instruire destinate persoanelor care se află sub incidența Legii nr. 176/2010	Nr. de sesiuni organizate Nr. de persoane instruite Feedback din partea persoanelor instruite	Nealocarea resurse umane și financiare necesare Caracterul formal al sesiunilor de instruire
5. Elaborarea unui pachet de tip „induction” adresat demnitarilor și cabinetelor acestora, care să faciliteze integrarea în cadrul administrației publice, inclusiv din perspectiva normelor de integritate aplicabile	Nr. set de documente care sunt incluse în pachetul de tip „induction” Nr. demnitari cărora le-a fost trimis pachetul	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes a grupului țintă
6. Proiectarea unei platforme digitale de conștientizare și prevenire prin care părțile interesate relevante vor putea clarifica, singure, anumite obligații care vizează cadrul de integritate, pe care acestea trebuie să le respecte.	O platformă digitală de conștientizare și prevenire dezvoltată	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes a grupului țintă
Obiectiv specific nr. 5.3. - Prevenirea și combaterea corupției, ca facilitator activității grupurilor de criminalitate organizată		
	Indicatori de performanță	Riscuri
1. Analiza practicii judiciare în materie de corupție asociată criminalității organizate în vederea identificării tipologiilor relevante	Raport de analiză realizat	Nealocarea resurselor financiare și umane necesare Neidentificarea unor tipologii relevante
		Neaplicarea efectivă a măsurilor de protecție

2. Eficientizarea regimului de protecție a personalului implicat în activități de prevenire și combatere a corupției, cu accent pe oficialii care desfășoară activități în legătură cu grupurile de criminalitate organizată	Nr. de sesizări privind presupuse tentative de corupere și/sau intimidare	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
3. Consolidarea capacității organelor de urmărire penală de a identifica situațiile în care grupurile de criminalitate organizată beneficiază de sprijin din partea unor oficiali	Nr. cursuri de formare profesională Nr. bune practici prezentate Nr. oficiali publici alocați pentru identificarea unor sfel de situații Nr. mecanisme folosite în identificare	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Lipsa de interes a grupului țintă
4. Dezvoltarea unui mecanism care să declanșeze alerte în situația în care sistemele informatice ale agențiilor de aplicare a legii sunt interogate în vederea obținerii ilegale de informații operative.	Mecanism dezvoltat Nr. alerte declanșate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neutilizarea mecanismului dezvoltat
5. Analiza și, după caz revizuirea cadrului legislativ de funcționare a DGA în vederea alinierii la exigențele din politică penală generală și pentru adaptarea capacității operaționale la tendința și dinamica fenomenului din corupție.	Analiză realizată După caz, act normativ adoptat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare
Obiectivul specific 5.4. - Întărirea rolului de coordonare metodologică a Corpului de control al prim-ministrului în domeniul controlului administrativ desfășurat la nivelul administrației publice centrale		
1. Reglementarea funcției de coordonare metodologică a structurilor cu atribuții de control din cadrul ministerelor și autorităților din administrația publică centrală, cu respectarea independenței operaționale a acestora, în vederea creării unui standard de calitate în control, aplicabil la nivelul întregului aparat guvernamental.	Act normativ adoptat Nr. întâlniri de lucru Nr. instrucțiuni/recomandări formulate Standard de calitate elaborat	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Interesul scăzut al aparatului guvernamental pentru reglementarea unei funcții de coordonare metodologică
2. Consolidarea capacității structurilor de control administrativ din administrația publică centrală de a identifica riscurile și vulnerabilitățile instituționale, implicit pe cele ce vizează aspect de integritate	Resurse umane suplimentare alocate Nr. controale realizate Nr. recomandări implementate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Nerealizarea de controale Neaplicarea recomandărilor formulate
3. Organizarea unor sesiuni de pregătire și perfecționare a personalului cu atribuții de control	Nr. de sesiuni Nr. de persoane instruite Feedback din partea persoanelor instruite Rezultatele participanților înregistrare la testările de evaluare din cadrul activităților de formare	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare s Caracterul formal al activităților Calitatea scăzută a sesiunilor de pregătire și perfecționare
4. Dezvoltarea unui mecanism de cooperare între structurile de control administrativ în vederea desfășurării unor acțiuni de control pluridisciplinare.	Mecanism de cooperare dezvoltat Nr. de acțiuni de control pluridisciplinare realizate	Nealocarea resurselor umane și financiare necesare Neorganizarea unor acțiuni de control pluridisciplinare

Anexa nr. 3

Inventarul măsurilor preventive, precum și indicatorii de evaluare

Număr	Măsură preventivă	Sediul materiei (Enumerarea nu este exhaustivă)	Indicatori de evaluare
1.	Cod etic /deontologic/de conduită	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare Hotărârea Guvernului nr. 991/2005 pentru aprobarea Codului de etică și deontologie al poliștilui Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005 pentru aprobarea Codului deontologic al judecătorilor și procurorilor Hotărârea Parlamentului nr. 77 din 11 octombrie 2017 privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor	Număr de sesizări privind încălcări ale codului Număr de sesizări soluționate Durata medie a procedurilor Număr de decizii prin care s-a confirmat încălcarea codului Număr de decizii infirmate în instanță Gradul de cunoaștere de către angajați a codului Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională
2.	Declararea averilor	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative	Număr de persoane care au obligația depunerii declarației de avere Număr de persoane care nu au depus în termen declarația de avere Număr de sesizări ale ANI Număr de decizii ANI privind personalul instituției Număr de decizii ale ANI puse în aplicare Număr de consultații oferite de persoanele responsabile pentru

		Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare	implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind declararea averilor
3.	Declararea cadourilor	Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției	Număr de cadouri înregistrate în registru Nr. de cadouri publicate pe site-ul instituției Nr. de cadouri păstrate de angajat Valoarea totală a cadourilor primite Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind declararea cadourilor Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională
4.	Conflicte de interese	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică Codul penal	Număr de persoane care au obligația depunerii declarației de interese Număr de persoane care nu au depus în termen declarația de interese Număr de declarații de abținere Număr de situații în care superiorul ierarhic a dispus înlocuirea persoanei aflată în situația de potențial conflict de interese Număr de sesizări primite de instituție de la terțe persoane cu privire la existența unui conflict de interese Număr de decizii ANI prin care s-a constatat starea de conflict de interese Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind conflictul de interese Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională Nr. de proceduri de achiziție analizate în PREVENT Nr. de avertismente de integritate emise Nr. de conflicte de interese prevenite prin utilizarea sistemului PREVENT
5.	Consilier de etică	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare	Număr de ședințe de consultare Număr de angajați care au solicitat consiliere Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind consilierul etic Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională
6.	Incompatibilități	Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare	Număr de persoane aflate în stare de incompatibilitate Număr de sesizări ale ANI formulate de către instituție Număr de sesizări primite de instituție de la terțe persoane cu privire la existența unei incompatibilități Număr de decizii ale ANI cu privire la constatarea unor incompatibilități indiferent de calea de sesizare Număr de decizii confirmate de instanță Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind incompatibilitățile

			<p>Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională</p>
7.	<p>Transparență în procesul decizional</p>	<p>Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare</p>	<p>Număr de proiecte de acte normative adoptate Număr de anunțuri publice privind proiectele de acte normative Număr de recomandări transmise de societatea civilă în procesul de transparență decizională asigurat pentru inițierea, modificarea sau completarea unor acte normative Gradul de acceptare și preluare al recomandărilor formulate de societatea civilă cu privire la proiectele de acte normative supuse consultării publice (ca procent între numărul total de recomandări transmise și numărul de propuneri efectiv preluate) Număr de proiecte de acte normative modificate în urma procesului de consultare Număr de ședințe publice organizate la inițiativa instituției Număr de dezbateri publice organizate Număr de participanți la ședințele publice Număr de ședințe publice organizate la solicitarea societății civile Număr de minute publicate, realizate la ședințele publice Număr de plângeri în justiție privind nerespectarea prevederilor legale de către instituție Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională Număr de rapoarte anuale privind transparența decizională disponibile pe site-ul instituției; Număr de demnitari înscriși în Registrul Unic al Transparenței Intereselor Număr de întâlniri raportate în RUTI de către factorii de decizie vizați de registru Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind transparența Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională</p>
8.	<p>Acces la informații de interes public</p>	<p>Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările ulterioare Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare</p>	<p>Număr de seturi de date publicate în format deschis pe platforma data.gov.ro Număr de solicitări de informații de interes public primite Număr de răspunsuri comunicate în termenul legal Număr de reclamații administrative Număr de reclamații administrative soluționate favorabil Număr de plângeri în instanță Număr de hotărâri judecătorești definitive pronunțate în favoarea petentului, ca urmare a plângerilor având ca obiect comunicarea de informații de interes public Numărul de sancțiuni dispuse pentru încălcarea obligațiilor legale Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională</p>

			Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind accesul la informații de interes public
9.	Protecția avertizorului de integritate	Legea privind protecția avertizorilor în interes public (Legislația de transpunere a Directivei 1937)	Număr de raportări Numărul de investigații și proceduri inițiate ca urmare a acestor raportări și rezultatul acestora Număr de situații de represalii la locul de muncă Număr de plângeri depuse în instanță Prejudiciul financiar estimat și sumele recuperate în urma investigațiilor și a procedurilor referitoare la încălcările raportate (în cazul în care sunt confirmate) Număr de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională
10.	Interdicții după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (Pantouflage)	Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare [art. 94 alin. (3)] Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora [art. 13 alin. (1)] Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice [Secțiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, art. 61] Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale [Secțiunea a 4-a Reguli de evitare a conflictului de interese, la art. 74] Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern [art. 22 alin. (5)] Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii [art. 45] O.U.G. nr. 87/2020 privind organizarea și funcționarea Corpului de control al prim-ministrului, precum și pentru instituirea unor măsuri de îmbunătățire a activității acestuia [art. 7 alin (3)].	Număr de încălcări ale regimului legal Număr de solicitări către instanța de judecată pentru anularea contractului de finanțare în caz de încălcare a art. 13 alin. (1) Număr de sancțiuni aplicate de către instanțe
11.	Funcțiile sensibile	Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice	Număr funcții sensibile identificate și inventariate Număr măsuri de control adecvate și suficiente pentru administrarea și gestionarea funcțiilor sensibile
12.	Evaluarea riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale	Hotărârea nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate	Numărul de riscuri identificate Numărul de măsuri de intervenție
13.	Evaluarea incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale și locale	Hotărârea nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate	Numărul de incidente de integritate Numărul persoanelor cu funcții de conducere care au săvârșit incidente de integritate Numărul persoanelor cu funcții de execuție care au săvârșit incidente de integritate Numărul de măsuri de control implementate

Anexa nr. 4

Standardul general de publicare a informațiilor de interes public

Secțiuni:

- A.** Despre noi / Despre instituție
- B.** Informații de interes public / Interes public
- C.** Contact
- D.** Integritatea instituțională
- A.** Secțiunea "Despre instituție" / "Despre noi" / "Minister" / "Prezentare"
 - 1.1.** Legislație privind organizarea și funcționarea instituției
 - 1.2.** Prezentarea conducerii, cu publicarea CV-urilor aferente pentru demnitarii din conducere
 - 1.2.1.** Lista completă a demnitarilor cu funcții de conducere

1.2.2. Agenda conducerii conform standardelor RUTI

1.3. Organizare

1.3.1. Regulament de organizare și funcționare

1.3.2. Organigrama

1.3.3. Lista și datele de contact ale instituțiilor care funcționează în subordinea/ coordonarea sau sub autoritatea instituției + link la pagina web a subordonatei. Dacă subordonata nu are pagină de internet, atunci link-ul trebuie să conducă la o sub-pagină a instituției tutelare care să conțină informațiile pe care ar trebui să le afișeze subordonata. Aceasta este valabil și pentru instituțiile aflate în coordonare sau sub autoritate, precum și pentru întreprinderi publice.

1.3.4. Carieră - anunțurile posturilor scoase la concurs

1.4. Programe și strategii

1.5. Rapoarte și studii

1.5.1. Rapoarte

1.5.2. Studii

2. Secțiunea informații de interes public

2.1. Solicitarea informațiilor de interes public - această secțiune va cuprinde atât trimiteri la actele normative din domeniu (cu link către <http://legislație.just.ro>): [Legea nr. 544/2001](#) privind liberul acces la informații de interes public, cu modificările și completările ulterioare, normele de aplicare ([H.G. 123/2002](#)), [Legea reutilizării informațiilor din instituțiile publice](#), precum și:

- Numele și prenumele persoanei responsabile de primirea solicitărilor în baza [Legii nr. 544/2001](#) precum și datele de contact
- Formular pentru solicitare în baza [Legii nr. 544/2001](#)
- Modalitatea de contestare a deciziei și formulare pentru reclamații administrative (refuz la solicitare și lipsa comunicării unui răspuns în termenul legal)
- Lista cu documentele de interes public și lista cu documentele produse/gestionate de instituție ce pot fi publicate, conform legii
- Rapoartele anuale de aplicare a [Legii nr. 544/2001](#)

2.2. Buletinul informativ al informațiilor de interes public

2.3. Buget

2.3.1. Bugetul din toate sursele de finanțare și bugetul structurilor aflate sub autoritatea, în subordinea sau în coordonarea respectivei instituții

În această secțiune vor fi evidențiate distinct suma fondurilor europene atrase de fiecare instituție centrală.

2.3.2. Situația plăților (execuție bugetară)

2.3.3. Situația drepturilor salariale pe funcții și a altor drepturi/beneficii

2.4. Bilanțuri contabile

2.5. Achiziții publice

2.5.1. Programul anual al achizițiilor publice

2.5.2. Centralizatorul achizițiilor publice

2.5.3. Contractele de achiziție publică de peste 5000 de euro

2.5.4. Documentele privind execuția contractului: declarații de calitate și conformitate, procese verbale de recepție, ordine de plată

2.6. Declarații de avere și de interese ale personalului instituției publice

2.7. Modelele de cereri/formulare tipizate

2.8. Situația anuală a finanțărilor nerambursabile acordate persoanelor fizice sau juridice fără scop patrimonial

3. Secțiunea transparență decizională

- Temei: [Legea nr. 52/2003](#) privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare.

4. Contact

- Datele de contact ale autorității
- Relații cu presa: persoană desemnată, date de contact
- Programul de funcționare al instituției
- Program de audiențe, cu precizarea modului de înscriere pentru audiențe și a datelor de contact pentru înscriere
- Petiții: adresă de e-mail pentru transmiterea electronică a petițiilor

A. Secțiunea "Despre noi" / "Despre Instituție" / "Prezentare"

Tipul de informație publicată	Temeiul demersului

1. Legislație care reglementează organizarea și funcționarea instituției cu link către fiecare act normativ (disponibil în format electronic) în portalul http://legislatie.just.ro/ .	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. a din Legea nr. 544/2001).
2. Conducere	
2.1 Conducerea - lista completă a persoanelor cu funcții din conducere, cu nume și prenume. În cazul demnitarilor (miniștrii, secretari de stat, prefecți, directori ai agențiilor/companiilor de stat), a membrilor și directorilor din cadrul companiilor de stat/regiilor autonome, vor fi publicate CV-urile și fotografiile acestora.	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. c din Legea nr. 544/2001). Aspecte aprobate de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016.
2.2. Agenda conducerii, cu o actualizare periodică și menționarea activităților desfășurate de conducerea instituției.	Aspecte aprobate de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016.
3. Organizare	
3.1. Regulamentul de organizare și funcționare cu precizarea atribuțiilor departamentelor.	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. b din Legea nr. 544/2001).
3.2 Organigrama	Prevedere expresă a legii nr. 544/2001 (Art. 5 alin. (1) lit. b din Legea nr. 544/2001) , cu evidențierea următoarelor aspecte, aprobate de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016: - numărul maxim de posturi. Alături de organigramă va exista un link către Regulamentul de organizare și funcționare, pentru informații complete legate de atribuțiile structurilor componente.
3.3. Lista și datele de contact ale instituțiilor care funcționează în subordinea/ coordonarea sau sub autoritatea instituției în cauză.	Aspect aprobat de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016.
3.4 Carieră - publicarea anunțurilor posturilor scoase la concurs din cadrul respectivei instituții.	Prevedere expresă a H.G. nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici. (Art. 39 alin. (2) din H.G. 611/2008)
4. Programe și strategii proprii	Prevedere expresă a legii - (Art. 5 alin. (1) lit. f din Legea nr. 544/2001).
5. Rapoarte și studii (rapoarte de activitate și alte rapoarte cerute de lege)	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001). Cadrul orientativ pentru raportul de activitate este prevăzut în anexele Hotărârii Guvernului nr. 123/2002 pentru aprobarea normelor metodologice ale Legii nr. 544/2001 .

B. Secțiunea "Informații de interes public" / "Interes public"

Tipul de informație publicată	Temeiul demersului
1. Solicitare informații de interes public	
1.1. Nume și prenume ale funcționarilor publici responsabili pentru accesul la informații de interes public precum și datele lor de contact (adresă de e-mail, telefon).	(Art. 5 alin. (1) lit. c din Legea nr. 544/2001)
1.2. Lista cu documentele de interes public și lista cu documentele produse/gestionate de instituție, conform legii.	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. g și h din Legea nr. 544/2001).
1.3. Model de cerere tip/ formular - solicitare de acces la informații în baza Legii nr. 544/2001 .	Modelul de cerere tip este prevăzut în anexele Hotărârii de Guvern nr. 123/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 .
1.4. Modalitatea de contestare a deciziei și modele de formulare în acest sens, conform anexelor normelor de aplicare.	Mențione expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. i din Legea nr. 544/2001) Modelele de reclamație administrativă se regăsesc în Anexele din H.G. nr. 123/2002 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 .
1.5. Rapoarte anuale de aplicare a Legii nr. 544/2001	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (3) din Legea nr. 544/2001)

2. Buletinul informativ al informațiilor de interes public.	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (2) din Legea nr. 544/2001) Buletinul va cuprinde trimiteri (link-uri) către informațiile publicate deja în diverse secțiuni, reprezentând o situație centralizată a acestora, în sensul creșterii accesibilității informațiilor.
3. Buget	
3.1. Bugetul ce cuprinde toate sursele financiare ale instituției, pe ani, în format deschis precum și rectificările bugetare ale instituției.	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001)
3.2. Execuția bugetară - situația plăților în format deschis (actualizate cu o frecvență lunară).	Aspect aprobat de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016. Plățile vor fi publicate lunar, începând cu 2015 și conținând cel puțin următoarele elemente (numele furnizorului, data plății, suma achitată, natura cheltuielii, explicații), din care aferente fondurilor nerambursabile.
3.3. Situația drepturilor salariale și a altor drepturi prevăzute de acte normative cu un caracter special	Aspect aprobat de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016.
3.4. Situația anuală a finanțărilor nerambursabile acordate persoanelor fizice sau juridice fără scop patrimonial	Art. 11 din Legea nr. 350 /2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general
<p>Pagina de internet va informa care sunt drepturile de natură salarială stabilite potrivit legii, pe categorii de funcții pentru personalul din respectiva instituție, precum și alte drepturi prevăzute de acte normative cu un caracter special (sporuri, indemnizații din proiecte).</p> <p>În aceeași secțiune vor fi menționate beneficiile legale acordate de instituție precum: parcul auto al instituției, locuințe de serviciu, costuri de protocol, cu indicarea pentru fiecare informație a cadrului legal (act normativ și articolul) care conferă aceste drepturi, conform modelului de mai jos. Acest model reprezintă un standard minimal de detaliere a informațiilor.</p> <p>În cazul Consiliilor de Administrație ale companiilor de stat/întreprinderilor cu capital de stat, se va publica totalul indemnizațiilor membrilor Consiliului de Administrație și componența acestuia, precum și execuțiile contabile semestriale.</p>	
<p>Model de raportare situație drepturi salariale</p> <p>Nr. Funcție Drepturi salariale (minim-maxim) Alte drepturi/beneficii</p> <p>1. Ministru</p> <p>2. Secretar de stat</p> <p>3. Consilier juridic</p>	
Tipul de informație publicată	Temeiul demersului
4. Bilanțurile contabile semestriale.	Prevedere expresă a legii (Art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001)
5. Achiziții publice	
5.1. Programul anual de achiziții publice	Conform art. 5 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 544/2001 coroborat cu art. 2 alin. (3) lit. b) din H.G. nr. 395/2016 , fiecare autoritate publică trebuie să publice pe pagina proprie programul anual de achiziții și anexa acestuia.
5.2. Centralizatorul achizițiilor publice cu evidențierea execuției contractelor, în format deschis, pentru contractele cu o valoare totală mai mare de 5.000 euro, cu o actualizare trimestrială.	Aspect aprobat de Guvernul României prin Memorandumul privind „creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” din luna martie 2016;
5.3. Contractele de achiziții publice cu o valoare totală mai mare de 5.000 EUR, inclusiv anexe acestora.	Conform art. 111 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 , fiecare instituție are obligația să pună la dispoziție celor interesați copii ale contractelor de achiziții. Se vor afișa contractele de achiziție publică, derulate și/sau executate de autoritatea contractantă, cu o valoare mai mare de 5000 de EUR. Fiecare Autoritate Contractantă căreia i se aplică Memorandumul va publica contractele de achiziție publică, cu respectarea prevederilor art. 217 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare. Autoritățile Contractante au obligația de a asigura protejarea acelor informații pe care operatorul economic le precizează ca fiind confidențiale, în măsura în care, în mod obiectiv, dezvăluirea acestor informații ar prejudicia interesele legitime ale operatorului economic, în special în ceea ce privește secretul comercial și proprietatea intelectuală. În cazul clauzelor de confidențialitate, nepublicarea pe site-ul autorității contractante va fi motivată.

Centralizatorul achizițiilor publice - situația executării contractelor de achiziții publice va fi actualizată trimestrial.

Titlu contract	Nr. contract și data atribuirii	Obiect contract	Procedura aplicată	Număr ofertanți	Furnizor / Prestator / Executant	Parteneri (asociați / subcontractanți / terți / susținători)	Valoarea prevăzută în contract (RON)	Sursoarea finanțării	Data de început	Data de finalizare prevăzută în contract	Modificarea a cuantumului prețului prin act adițional / și data acestuia.	Executarea contractului		Preț final	Status (finalizat / în execuție)
												Valoarea plătită (cu TVA)	Data efectuării plății		
												15.000	01.01.2016	25.000	
												10.000	01.02.2016	0	

Tipul de informație publicată	Temeiul demersului
6. Declarații de avere și declarații de interese ale personalului instituției publice - demnitari, funcționari publici, personal contractual	Prevedere expresă a legii (Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative)
7. Cereri / formulare tipizate pe care autoritățile administrației publice le solicită a fi completate de către cetățeni. Fiecare formular va indica timpul mediu estimativ pentru completare de către persoana interesată. Ex: Formular X - timp de completare 3 minute Formular Y - timp de completare 7 minute	Cerere recurentă a societății civile, motivată inițial de simplificarea procedurilor și menținută și ca premisă a tendinței de digitalizare actuale a administrației publice

C. Secțiunea "Contact"

Contact

1. Datele de contact ale autorității: denumire, sediu, numere de telefon/fax, adrese e-mail, adresă pagină de internet. ([Art. 5 alin. \(1\) lit. d\) din Legea nr. 544/2001](#)).
2. Programul de funcționare al instituției. ([Art. 5 alin. \(1\) lit. b\) din Legea nr. 544/2001](#)).
3. Audiențe: Program de audiențe ([Art. 5 alin. \(1\) lit. a\) din Legea nr. 544/2001](#)), cu precizarea modului de înscriere pentru audiențe și a datelor de contact pentru înscriere.
4. Petiții: adresă de e-mail pentru transmiterea petițiilor ([art. 6 alin. \(1\) O.G. nr. 27/2002](#) privind organizarea unui compartiment distinct pentru relații cu publicul, încadrat cu personalul necesar, care va avea pregătirea corespunzătoare și care va primi, va înregistra și se va îngriji de rezolvarea petițiilor) și formular electronic pentru petiții.
5. Nume și prenume ale funcționarilor publici responsabili pentru accesul la informații de interes public precum și datele lor de contact (adresă de e-mail, telefon). ([Art. 5 alin. \(1\) lit. c\) din Legea nr. 544/2001](#))

D. Integritatea instituțională

1. Cod etic/deontologic/de conduită
2. Lista cuprinzând cadourile primite, potrivit [Legii nr. 251/2004](#) și destinația acestora;
3. Mecanismul de raportare a încălcărilor legii;
4. Declarația privind asumarea unei agende de integritate organizațională;
5. Planul de integritate al instituției;
6. Un raport narativ referitor la stadiul implementării măsurilor atât în prevăzute în SNA, cât și în planul de integritate ce revin în sarcina fiecărei instituții;
7. Situația incidentelor de integritate, precum și o prezentare succintă a măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului;
8. Studii/cercetări/ghiduri/materiale informative relevante.

Anexa nr. 5

STANDARDUL DE PUBLICARE A INFORMAȚIILOR DE INTERES PUBLIC PRIVIND ÎNTREPRINDERILE PUBLICE

Pe lângă informațiile de interes public prevăzute în Anexa nr. 4, întreprinderile publice vor lua măsurile necesare pentru publicarea pe propriul website a următoarelor date și informații (inclusiv în format deschis, acolo unde este posibil):

1. Componența Consiliului de Administrare (CA) și a directorilor, inclusiv:
 - a. numele fiecărui membru al CA/ directorilor;
 - b. CV-ul fiecărui membru al CA și a directorilor;
 - c. precizarea datei de la care sunt membri ai CA/ directori;
 - d. afilierea politică a fiecărui membru/ director;
 - e. declarațiile de avere și de interese ale fiecărui membru al CA/ director de pe întreaga durată a mandatului;
 - f. remunerația fiecărui membru al CA / director (inclusiv cu sporuri, bonusuri sau alte beneficii);
 - g. statutul lor (interimari sau finali).
2. Procedura prin care s-a făcut selecția membrilor Consiliului de Administrare și a Directorului General, precum și revocările din funcțiile respective în ultimii 3 ani și motivele revocărilor;
3. Scrisoarea de așteptări;
4. Contractul de mandat;
5. Publicarea bugetului pentru investiții în fiecare dintre ultimii 3 ani financiari;
6. Publicarea cheltuielilor totale cu personalul în ultimii 3 ani (inclusiv salarii, sporuri, bonusuri, training-uri sau formare profesională, decontări și alte beneficii);

- 7.** Publicarea datoriilor companiei către bugetul de stat, către instituții de creditare și către parteneri comerciali, cu mențiunea pentru fiecare categorie cât la sută este reprezentat de restanțe de plată;
- 8.** Valoarea subvenției operaționale primite de la bugetul de stat;
- 9.** Detalierea serviciilor sau bunurilor produse de întreprindere în interes public;
- 10.** Menționarea obiectivului de politică publică a întreprinderii;
- 11.** Detalierea situațiilor de risc/ analiza de risc din domeniul de activitate al întreprinderii;
- 12.** Planul de integritate al întreprinderii (dezvoltat în concordanță cu Ghidul de bună practică al OCDE privind controlul intern, etica și conformitatea) și mecanismul de raportare de către avertizorii în interes public a încălcărilor legii;
- 13.** Publicarea raportului de audit extern;
- 14.** Publicarea raportului anual agregat pe pagina web a întreprinderii.

Publicarea informațiilor prevăzute în prezenta anexă se va realiza într-o secțiune distinctă de pe pagina de internet a respectivei întreprinderi publice. În situația în care întreprinderea nu deține o pagina de internet dedicată, aceste informații vor fi publicate pe pagina de internet a autorității tutelare.
